

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет "Львівська політехніка"
Освітня програма	4533 Економіка
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	051 Економіка

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний університет "Львівська політехніка"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	4533
Назва ОП	Економіка
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Андрющенко Катерина Анаітоліївна, Зима Віталій Миколайович, Пушкар Тетяна Андріївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	17.02.2022 р. – 19.02.2022 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://lpnu.ua/sites/default/files/2021/program/12803/vso051bak.pdf
Програма візиту експертної групи	https://lpnu.ua/osvita/pro-osvitni-programy/pershyy-riven-vyshchoi-osvity

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітня програма «Економіка» (далі ОП) реалізується у Національному університеті «Львівська політехніка», починаючи з 2016 року. Дана ОП є актуальною для ринку праці Львівського регіону, оскільки дозволяє її випускникам працювати у різних галузях національної економіки та бути конкурентоспроможною ними як на ринках праці. ЗВО активно співпрацює з роботодавцями, представниками академічної спільноти, іншими стейкхолдерами, розвиває можливості міжнародної співпраці шляхом укладання договорів із закордонними партнерами, поліпшує систему матеріального та морального стимулювання НПП. Учасники освітнього процесу за ОП комплексно підходять до вирішення питань ресурсного забезпечення, зокрема формування матеріально-технічної бази, фінансового забезпечення, застосування в освітній діяльності сучасних інформаційно-комунікативних технологій, у тому числі спеціалізованих автоматизованих програмних комплексів, розвитку кадрового потенціалу і підвищення викладацької майстерності. На особливу увагу заслуговує сформована в ЗВО потужна наукова школа, яка дозволяє успішно здійснювати підготовку здобувачів наукових ступенів, багато з яких продовжують працювати у ЗВО. Позитивне враження було отримано від спілкування зі здобувачами ВО та випускниками ОП, зважаючи на їх активність, ініціативність та прагнення до участі у різноманітних аспектах навчальної та іншої діяльності. Матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення є достатніми для досягнення цілей та ПРН, визначених в ОП. В ЗВО створено безпечне і комфортне освітнє середовище, зроблено істотні кроки із надання можливостей навчання особам з особливими потребами, яким забезпечено волонтерську допомогу на базі служби доступності до можливостей навчання «Без обмежень» у складі Міжнародного центру «Інтеграція». ЗВО розвиває та постійно удосконалює власну систему забезпечення якості вищої освіти (унормування внутрішньої нормативної документації, розбудова системи анкетних опитувань здобувачів ВО, моніторинг якості освіти, впровадження проведення внутрішнього аудиту системи управління якістю). ЗВО дотримується принципів публічності та прозорості щодо інформації стосовно своєї діяльності та реалізації ОП. В цілому, проведення зустрічей у рамках фокус-груп з учасниками освітнього процесу, ознайомлення з інформацією офіційного сайту Національного університету «Львівська політехніка» та додатковою документацією, наданою ЗВО, дозволили сформувати загальне позитивне враження щодо ОП «Економіка» першого рівня освіти. ЕГ вважає можливим стверджувати про наявність загалом відповідності ОП за усіма критеріями при наявності недоліків, що не є суттєвими. Виявлені недоліки та слабкі сторони ОП не знижують загальне позитивне враження, а визначають перспективи подальшого розвитку та удосконалення ОП «Економіка».

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1. Відповідність ОП місії та стратегії ЗВО. Реальна співпраця з представниками роботодавців та випускниками на стадії розроблення та перегляду ОП. 2. При розробці ОП проводився ґрунтовний аналіз аналогічних ОП іноземних ЗВО, виділялись найбільш необхідні та актуальні ОК, в яких враховано сучасні тренди розвитку галузі та науки. 3. Сформовані сучасні методи і підходи до розвитку soft skills, які максимально орієнтовані на розвиток лідерських навичок, командної роботи, адаптації до практичної роботи і формування кар'єрного шляху. 4. Порядок прийому максимально прозорий, чіткий та зрозумілий, всі етапи та процеси регламентовані, інформація легко знаходиться у вкладці «Абітурієнту» на сайті ЗВО. 5. В ЗВО сформовано дієвий і розвинений механізм реалізації програм міжнародної мобільності та залучення до участі у міжнародних проектах і програмах усіх учасників освітнього процесу. 6. Наявність прозорих, спрямованих на забезпечення об'єктивності оцінювання, чітко визначених на рівні ЗВО процедур проведення контрольних заходів, у тому числі під час дистанційного режиму навчання, та оскарження їх результатів у разі необхідності. 7. Освітній процес за ОП забезпечують висококваліфіковані науково-педагогічні працівники. НПП приймають участь у міжнародних програмах підвищення кваліфікації, науково-дослідних проектах, публікувати наукові праці у міжнародних виданнях. 8. Процедури конкурсного відбору є прозорими, об'єктивними. НУ «Львівська Політехніка» постійно залучає роботодавців та представників наукової спільноти до організації та реалізації освітнього процесу за ОП. 9. Фінансові та матеріально-технічні ресурси, а також навчально-методичне забезпечення ОП, які сприяють досягненню визначених ОП цілей та ПРН. 10. Створено освітнє середовище, яке забезпечує волонтерську допомогу з пересування для осіб із особливими освітніми потребами. В університеті функціонує служба доступності до можливостей навчання «Без обмежень» у складі Міжнародного центру «Інтеграція». 11. ЗВО виробило відповідну політику забезпечення якості освітнього процесу, яка є публічною і базується на системі забезпечення якості вищої освіти, яка складається з трьох рівнів – університетського, інститутського та кафедрального. 12. Залучення здобувачів ВО та випускників до удосконалення ОП через опитування, що підтверджено документами й словами учасників відповідних зустрічей. 13. На ОП за допомогою ОК «Вступ до фаху» повною мірою забезпечується донесення та закріплення знань, щодо прав і обов'язків здобувачів ВО, а також принципів академічної доброчесності. 14. У ЗВО розроблено та розміщено на офіційному сайті внутрішні нормативно-правові акти, які регулюють освітній процес, що забезпечує відкритість провадження освітнього процесу за ОП для всіх зацікавлених сторін.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1. Залучення роботодавців та інших стейкхолдерів до процесу вдосконалення ОП має несистематичний характер, відбувається в основному шляхом з'ясування позицій стейкхолдерів під час зустрічей на заходах, що проводяться ЗВО, зокрема конференціях. Роботодавці не залучені до регулярного опитування. 2. Залучення здобувачів ВО до удосконалення ОП відбувається шляхом проведення опитувань, які репрезентують лише ступінь задоволеності викладанням та організацією освітнього процесу за ОП. 3. Зважаючи на збільшення кредитів ЄКТС практичної підготовки, встановлена тривалість практичної підготовки є недостатньою. 4. Здобувачі ВО майже не залучаються до

участі в наукових розробках кафедри, реалізації наукових проєктів ЗВО. 5. Недостатня розвиненість просвітницьких і неформальних заходів щодо формування культури академічної доброчесності серед здобувачів ВО ОП. 6. У ЗВО низький рівень ініціювання грантової діяльності у НПП та здобувачів ВО за ОП. 7. Недостатній рівень оприлюднення різних видів освітньої і наукової діяльності за ОП на офіційних сайтах ЗВО. 8. Низький рівень облаштування корпусів ЗВО спеціальним устаткуванням для здобувачів ВО з особливими потребами. 9. Відсутність комунікації з представниками студентського самоврядування та представниками Наукового товариства та студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених ІНЕМ, низька їх залученість до процесів забезпечення якості вищої освіти за ОП. 10. Ускладнений перегляд результатів опитувань та громадських обговорень для непідготовленого користувача сайту. Рекомендації: 1. Посилити й урізноманітнити способи комунікації та залучення роботодавців, випускників та інших стейкхолдерів до процесу удосконалення ОП. 2. Посилити заходи щодо залучення здобувачів ВО до удосконалення ОП і розширити коло питань під час проведення опитувань, зокрема включити питання щодо досяжності ПРН, академічної доброчесності. 3. Збільшити тривалість практики за темою кваліфікаційної роботи і розглянути можливість впровадження додаткового виду. 4. Активізувати залучення здобувачів ВО ОП до наукових досліджень, зокрема виконання науково-дослідних тем, що здійснюються кафедрами, які забезпечують реалізацію ОП. 5. Активізувати роботу із здобувачами ВО щодо подальшого формування культури академічної доброчесності шляхом проведення неформальних і просвітницьких заходів. 6. Регулярно оприлюднювати у відкритому доступі на сайті кафедри план проведення лекцій провідними вченими, науковцями, фахівцями-практиками. 7. Надавати публічну інформацію щодо досягнень НПП на сайтах ЗВО, акцентуючи увагу на практичному досвіді, міжнародній діяльності. 8. Забезпечити фізичний доступ для осіб з особливими потребами шляхом забезпечення доступності споруд та матеріально-технічної бази. 9. Посилити взаємодії та залучення представників Наукового товариства та студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених ІНЕМ щодо участі в удосконаленні ОП. 10. Винести результати опитувань та громадських обговорень в окремий розділ на сторінці кафедри.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Місія ЗВО, яка зазначена в Стратегічному плані розвитку до 2025 р., передбачає формування майбутніх лідерів, які працюють мудро, творчо, ефективно (<https://bit.ly/37Sg8QM>), і детально розкривається в Статуті Національного Університету “Львівська Політехніка”, в якому основною метою освітньої діяльності Університету визначено підготовку висококваліфікованих і конкурентоспроможних на національному та міжнародному ринку праці фахівців для підприємств усіх форм власності, наукових та освітніх установ, органів державної влади та управління за всіма рівнями вищої освіти на засадах утвердження національних і загальнолюдських цінностей.” (<https://bit.ly/3KOpk01>), що повною мірою корелює з цілями ОП. В ОП редакції 2020 р. цілі визначено підготовку фахівців, які володіють сучасним економічним мисленням, теоретичними знаннями і практичними навичками, необхідними для розв’язання завдань предметної області (<https://bit.ly/3EiAleJ>). Зі спілкування з гарантом ОП, викладацьким складом та здобувачами ВО (зустрічі 1 із гарантом ОП, зустріч 3 зі здобувача ВО та зустріч 4 із викладацьким складом) було з’ясовано, що головною особливістю даної ОП є спрямованість на практичне застосування отриманих знань і навичок, що проявляється у збільшенні кількості практичних занять та об’ємів практики, залучені досвідчених практиків до викладання. Під час зустрічі з гарантом і випускниками ОП (зустріч 1 і зустріч 7), було відзначено, що цілі реалізації ОП розкриваються у підготовці висококваліфікованих фахівців в галузі економіки, які володіють не тільки теоретичними знаннями і практичними навичками, але і вміють проявляти ініціативність, творчий підхід при подальшій професійній діяльності. На розвитку лідерських якостей, високій конкурентоспроможності було зроблено акцент випускниками ОП. Отже, ЕГ дійшла висновку, що цілі ОП в цілому відповідають місії та стратегії розвитку ЗВО, а мета та завдання ОП дозволяють виявити її унікальність.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

У ході зустрічей зі стейкхолдерами (зустріч 8 з роботодавцями) було з’ясовано, що роботодавці залучаються до покращення ОП шляхом консультаційних зустрічей із групою розробки та забезпечення, конференцій, до яких також залучаються здобувачі ВО та викладацький склад, проходження анкетувань, внесення пропозицій щодо вдосконалення ОП у формі на сайті Університету в розділі “Про освітні програми” (<https://bit.ly/3v1v2XO>). Здобувачі ВО залучаються до покращення ОП шляхом проходження анкетувань та усного внесення пропозицій завідувачу

кафедри (зустріч з зі здобувачами ВО). Випускники кафедри залучаються до покращення ОП шляхом проходження анкетування, яке їм надсилають електронною поштою (зустріч 7 із випускниками ОП). Під час онлайн-зустрічі з випускниками було з'ясовано, що вносилися пропозиції щодо збільшення обсягу вивчення бухгалтерського обліку. Наукова спільнота долучається до покращення ОП шляхом проведення конференцій та зустрічей. Отже, ЕГ визначено, що в ЗВО цілі ОП та ПРН визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

У ході роботи в фокус-групах з роботодавцями та випускниками ОП (зустріч 7 із випускниками і зустріч 8 з роботодавцями) було з'ясовано, що ОП надає здобувачам ВО компетентності, які дозволяють бути конкурентоздатними на ринку праці. Інформацію щодо потреб ринку праці ЗВО отримує шляхом опрацювання електронних бірж, таких як "Work.ua", а також рекомендацій від роботодавців з якими заключено договори про співпрацю: "Телеексперт-захід", ЦКС "Анісія", "Львівоблагропромбуд" та інші. Гарант ОП зазначив, що регіональний та галузевий аспекти ОП виражено у її орієнтованості на потреби галузей регіону, зокрема промислових і будівельних підприємств усіх форм власності. Гарант зазначив, що та при розробці ОП вивчався досвід вітчизняних та зарубіжних ЗВО, таких як: програм Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, Вінницького національного технічного університету, Національного університету "Києво-Могилянська Академія", Амстердамського університету; особливий акцент робився на виявленні ОК та компетенцій, що необхідні для конкурентоздатності на світовому ринку праці (зустріч 1 із гарантом ОП). Також обмін досвідом налагоджений за допомогою студентської та викладацької академічної мобільності, зокрема на зустрічах зазначалося що на ОП за програмою Erasmus+ навчався студент із Польщі, у 2016 році були візуюючі професори в Італії, а у 2021 році укладено договір про співпрацю з департаментом менеджменту та економіки Туринського університету (надано ЕГ на додатковий запит).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Аналіз робочих програм і силабусів ОП (<https://bit.ly/3BytoWY>) показав, що вона відповідає вимогам Стандарту вищої освіти України першого рівня, галузь знань 05 "Соціальні та поведінкові науки", спеціальність 051 "Економіка". ОП забезпечує набуття всіх необхідних загальних та спеціальних компетенцій. А саме, перелік загальних та спеціальних компетенцій, ПРН повністю співпадає зі вказаним Стандартом. Унікальність підкреслено включенням до ОП ПРН професійного спрямування, які визначено ЗВО. ПРН розподілене за блоками вибору (Блок 1. «Економіка підприємства» 1.1. Демонструвати здатність на основі знань у сфері економіки підприємства, розуміння економічних явищ і процесів підприємства оцінювати його потенціал, обґрунтувати стратегію його розвитку та формувати бізнес-модель. 1.2. Показувати вміння правильно вибирати і застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування економічних управлінських рішень у сфері операційної діяльності підприємства. 1.3. Демонструвати здатність розробляти інвестиційні проекти та обґрунтовувати управлінські рішення у сфері інноваційно-інвестиційної діяльності підприємства. 1.4. Знати і застосовувати методи планування, організування, мотивування, господарського обліку, контролювання і регулювання господарської діяльності підприємства; Блок 2. «Економіка праці та управління персоналом» 2.1. Демонструвати здатність на основі знань про фізіологію та психологію людини формувати дієву систему корпоративної культури та планувати й організувати ефективну діяльність у процесі вирішення завдань мотивації персоналу підприємств, організацій, установ. 2.2. Демонструвати здатність адаптовувати методи управління персоналом до прогнозованих умов роботи підприємств, організацій, установ. 2.3. Показувати навички ефективного застосування методичного інструментарію статистики, нормування і організації праці та розв'язування завдань пов'язаних з проведенням аудиту персоналу. 2.4. Демонструвати здатність ефективно використовувати результати інтелектуалізації економіки та забезпечувати кваліфіковане управління інтелектуально-знанневими активами. 2.5. Оволодіти навичками застосування сучасної методології та організації наукового дослідження в економіці). ПРН, визначені ЗВО, забезпечено ОК обов'язкової частини, напр. ПРН 1.1 (ОК 2.5, 2.7, 2.9); ПРН 1.2 (ОК 1.13, 1.15, 2.3-2.5, 2.7, 2.15); ПРН 1.3 (2.5, 2.6, 2.19, 2.16); ПРН 2.2 (ОК 1.5, 2.3, 2.11); ПРН 2.4 (ПРН 2.2); ПРН (ОК 1.7). Однак, на думку ЕГ, забезпечення ПРН, визначених ЗВО, ОК ОП потребує подальшого доопрацювання, оскільки віднесення їх до відповідного блоку вибору, враховуючи їх забезпечення обов'язковою складовою, є дискусійними.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

1. При розробці ОП проводився ґрунтовний аналіз аналогічних ОП іноземних ЗВО, виділялись найбільш необхідні та актуальні ОК, в яких враховано сучасні тренди розвитку галузі та науки.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

При розробці ОП моніторинг потреб ринку праці регіону проводиться шляхом опрацювання даних електронних бірж праці, а також рекомендацій від роботодавців, з якими заключено договори про співпрацю, що не дає можливості в повному обсязі врахувати розвиток регіонального ринку праці та галузевого аспекту при підготовці фахівців за ОП. 2. Забезпечення ПРН ОК ОП, які визначено ЗВО для урахуванням особливостей ОП, потребує подальшого доопрацювання, оскільки їх віднесення до блоків вибору, враховуючи забезпечення обов'язковими ОК, має дискусійний характер. Рекомендовано: 1. запровадити практику регулярного моніторингу потреб ринку праці регіону, що надасть можливість в повному обсязі врахувати розвиток регіонального ринку праці при підготовці фахівців за ОП; 2. переглянути та доопрацювати забезпечення ПРН ОК ОП, які визначено ЗВО для розширення підготовки із урахуванням сопливостей ОП, для підсилення досягнення їх можливості при вивченні ОК.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Освітня програма має значний рівень узгодженості за підкритеріями 1.1, 1.2 і 1.4 (цілі, програмні результати ОП визначаються з урахуванням галузевого і регіонального аспектів, при розробці ОП враховано досвід провідних українських та закордонних ЗВО, у комплексі ОП надає можливість досягти заявлених у Стандарті вищої освіти програмних результатів) та достатньо високою мірою узгоджена за підкритеріями 1.3 (проте, аналіз потреб ринку праці має не систематичний характер, відбувається в основному шляхом з'ясування позицій стейкхолдерів під час зустрічей на заходах, що проводяться ЗВО). Застосування цілісного підходу в оцінюванні виявлених фактів і доказів та їх контексту дозволило встановити, що освітня діяльність за програмою "Економіка" першого рівня загалом відповідає Критерію 1 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП становить 240 кредитів ЄКТС, що відповідає Закону України «Про вищу освіту» (п.4 стаття 5) і Стандарту вищої освіти для спеціальності 051 «Економіка» першого рівня. ОП включає обов'язкові компоненти в обсязі: у навч. плані 2018 р. - 159 кредитів ЄКТС (що становить 66,25 % від загального обсягу); у навч. плані 2020 р. - 154 кредити ЄКТС (що становить 64,17 % від загального обсягу). Обсяг вибіркового компонентів становить: у навч. плані 2018 р. - 81 кредит ЄКТС, (що становить 33,75 % від загального обсягу) і 86 кредитів ЄКТС, (що становить 35,83 % від загального обсягу) - в навч. плані 2020 р., що відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту» (п.15 стаття 62). ОК обов'язкової частини забезпечують досягнення загальних і фахових компетентностей, які визначено Стандартом вищої освіти для спеціальності «051 Економіка» першого рівня (таблиця 6. Матриця відповідності програмних компетентностей навч. компонентам (обов'язкова частина). Особливість ОП розкривається у розширенні фахових компетентностей професійного спрямування за рахунок 9 компетентностей, запропонованих ЗВО (ФКС 1.1-1.4, ФКС2.1-2.5). Усі фахові компетентності професійного спрямування, які визначено ЗВО, забезпечуються обов'язковими і вибірконими ОК. Так, ОК обов'язкової частини, що забезпечують фахові компетентності професійного спрямування, які визначено ЗВО, відповідно: ФКС1.1(ОК 2.5 «Економічний аналіз», ОК 2.8 «Економіка праці та соціально-трудові відносини», ОК 10 «Інвестування»); ФКС 1.2 (ОК 2.3 «Економіка підприємства», ОК 2.4 «Фінансове середовище та фінансова діяльність суб'єктів господарювання», ОК 2.5 «Економічний аналіз», ОК 2.15 «Економіка підприємства (КП)»); ФКС 1.3 (ОК 2.5 «Економічний аналіз», ОК 2.6 «Інформаційні системи і технології на підприємстві», ОК 2.16 «Фінансове середовище та фінансова діяльність суб'єктів господарювання (КП)», ОК 2.10 «Інвестування»); ФСК 1.4 (ОК 1.6 «Вступ до фаху «Економіка» (КР), ОК 2.6 «Інформаційні системи і технології на підприємстві», ОК 2.5 «Економічний аналіз», ОК 12 «Організація виробництва», ОК 2.14 «Розробка системи менеджменту» (КП)); ФСК 2.1 (ОК 2.11 «Підприємництво»); ФСК 2.2 (ОК 1.6 «Вступ до фаху «Економіка» (КР), ОК 2.3 «Економіка підприємства»); ФСК 2.3 (ОК 2.8 «Економіка праці та соціально-трудові відносини»); ФКС 2.4 (ОК 2.1 «Національна економіка»); ФКС 2.5 (ОК 1.7 «Іноземна мова професійного спрямування. Частина 2»). Аналіз ОП, який було проведено ЕГ, дозволив визначити, що ОП в обсязі кредитів ЄКТС, їх розподілу, відповідає чинному законодавству і діючому Стандарту вищої освіти для спеціальності «051 Економіка» першого рівня, однак, враховуючи те, що фахові компетентності, які визначені ЗВО, забезпечуються, насамперед, обов'язковими компонентами, а також вибірконими ОК, ЕГ вважає недоцільним їх

розподіл і закріплення в ОП за блоками вибору «Економіка підприємства» і «Економіка праці та управління персоналом».

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз ОП і навч. плану продемонстрував, що ОП має чітку структуру, ОК відповідають логіці навчання і викладання. ОК розподілені на дві складові: обов'язкові компоненти (включають цикл загальної підготовки і цикл професійної підготовки) і вибіркові компоненти (включають цикл загальної підготовки, цикл професійної підготовки, а також вибіркові компоненти інших ОП). В ОП подано структурно-логічні схеми ОП, які демонструють логіку і послідовність вивчення ОК залежно від обраного здобувачем ВО блоку вибіркових компонент (Блок 01 «Економіка підприємства», Блок 02 «Економіка праці та управління персоналом»). Завершення підготовки за ОП передбачає проходження переддипломної практики за темою кваліфікаційної бакалаврської роботи (ОК 2.17), виконання кваліфікаційної бакалаврської роботи (ОК 2.18) та її захист (ОК 2.19). ОП збалансована за семестрами і роками навчання. Кожен семестр має обсяг ОК 30 кредитів ЄКТС, які розподілені на 5-8 навч. дисциплін в залежності від семестру. Перший семестр передбачає вивчення навч. дисциплін циклу загальної підготовки (ОК 1.1 Іноземна мова за професійним спрямуванням, ч.1; ОК 1.2 Українська мова (за професійним спрямуванням); ОК 1.3 Математика для економістів, ч.1 (Вища математика); ОК 1.9 Інформатика; ОК 1.4 Макроекономіка; ОК 1.6 Вступ до фаху «Економіка»; ОК 1.16 Вступ до фаху «Економіка» КР). Визначені ОК забезпечують досягнення ПРН, які корелюються із загальними компетенціями. Досягненню таких результатів також сприяють ОК 1.7 Іноземна мова за професійним спрямуванням, ч.2; ОК 1.12 Філософія. Один семестр (7 семестр) включає виключно навч. дисципліни вибору здобувачів ВО (цикл професійної підготовки Вибіркові компоненти блоку 01 «Економіка підприємства» або Вибіркові компоненти блоку 02 «Економіка праці та управління персоналом»). Але, вважаючи на те, що всі ПРН, визначені Стандартом вищої освіти для спеціальності 051 «Економіка» першого рівня, і ПРН, визначені ЗВО, забезпечуються обов'язковими ОК, а також вибірковим ОК, такий розподіл навч. дисциплін не суперечить логіці досягнення ПРН. Отже, аналіз структурно-логічних схем ОП, навч. планів, силабусів навч. дисциплін, які представлено на сайті ЗВО (<https://bit.ly/3BytoWY>), дозволяє стверджувати, що структура ОП, логіка викладання дозволяють досягти заявлених в ОП цілей і ПРН.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП відповідає предметній області, яка визначена у Стандарті вищої освіти для спеціальності «051 Економіка» першого (бакалаврського) рівня освіти. Поняття, категорії, концепції і принципи економічних наук як складову предметної області розкривають такі обов'язкових ОК: ОК1.4 «Макроекономіка», ОК 1.6 «Вступ до фаху «Економіка», ОК 1.10 «Мікроекономіка», ОК 2.2 «Міжнародна економіка», ОК 2.3 «Економіка підприємства», ОК2.11 «Підприємництво», ОК 2.1 «Національна економіка», ОК 2.10 «Інвестування», ОК 2.5 «Економічний аналіз», ОК 2.8 «Економіка праці та соціально-трудова відносини», ОК1.13 «Статистика». Методи, методики та технології, які необхідні здобувачеві ВО для застосування на практиці, формуються під час вивчення ОК: ОК 1.13 «Статистика», ОК 1.15 «Економіко-математичні методи і моделі», ОК 2.3 «Економіка підприємства», ОК 2.5 «Економічний аналіз», ОК 2.6 «Інформаційні системи і технології на підприємстві», ОК 2.9 «Економічне прогнозування», ОК 2.12 «Організація виробництва» та інш.; виконання курсових робіт і проєктів (ОК 1.16 КР «Вступ до фаху «Економіка», ОК 2.15 КП «Економіка підприємства», ОК 2.16 КР «Фінансове середовище та фінансова діяльність суб'єктів підприємництва», ОК 2.14 КП «Розробка системи менеджменту»); проходження практики за темою кваліфікаційної роботи, виконання та захисту бакалаврської кваліфікаційної роботи. ОП містить ОК з вивчення української (ОК 1.2 «Українська мова (за професійним спрямуванням)» та іноземної мови (ОК 1.1 «Іноземна мова за професійним спрямуванням, частина 1», ОК 1.7 «Іноземна мова за професійним спрямуванням, частина 2») для набуття загальних мовних компетентностей. Аналіз змісту ОП, силабусів (<https://bit.ly/3BytoWY>) і робочих програм навч. дисциплін, наданих ЗВО, продемонстрував її відповідність предметній області, яка визначається складом та змістом включених до неї обов'язкових ОК.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної траєкторії навчання в ЗВО регламентують Положення про організацію освітнього процесу НУ «Львівська політехніка» (<https://bit.ly/36toQ7s>), Порядком вибору навчальних дисциплін студентами НУ «Львівська політехніка» (<https://bit.ly/36DPgnb>). Вибіркові навч. дисципліни, передбачені навч. планом, містять блок навч. дисциплін спеціальності (спеціалізації) та перелік навч. дисциплін за вибором студента. Частка навч. дисциплін вибіркового блоку, який вибирає здобувач ВО, становить не менше 20 %, а інших вибіркових дисциплін – 5 % загальної кількості кредитів ЄКТС («Положення про організацію освітнього процесу», п. 2.10). Процедура вибору здійснюється через електронний кабінет здобувача ВО. Мінімальна кількість здобувачів ВО для формування акад. груп становить: 25 осіб – для 2 курсу; 15 осіб – для 3-4 курсу. Вибіркова частина ОП (ред. 2020 р.) становить 86

кредитів ЄКТС (35,83% від заг. обсягу) і включає вибір із навч. дисциплін інших ОП (12 кредитів ЄКТС) і вибір спеціалізації із 2 блоків (блок 01 «Економіка підприємства»; блок 02 «Економіка праці та управління персоналом»), кожен блок обсягом 74 кредити ЄКТС. Вивчення блоку вибору починається з 5 семестру, вибір навч. дисциплін інших ОП у 3 семестрі (2 навч. дисципліни) та 6 семестру (1 навч. дисципліна). У 3 семестрі для вибору запропоновано 28 навч. дисциплін (кожна 3 кредити ЄКТС), у 6 семестрі – 3 навч. дисципліни (6 кредитів ЄКТС кожна). Навч. дисципліни уніфіковані за формами контролю, силабуси вибіркового навч. дисциплін розміщено у відкритому доступі (<https://bit.ly/3hbnou6>). Під час зустрічі із здобувачами ВО (зустріч 3), було з'ясовано, що вони обізнані з процедурою вибору навч. дисциплін, здійснювали її через електронний кабінет, в якому вже було представлено перелік навч. дисциплін, мали можливість ознайомитися із силабусами навч. дисциплін на сайті ЗВО. Аналіз інд. планів здобувачів ВО, які були надані ЕГ за дод. запитом, показав широке коло вибіркового навч. дисциплін, які були обрані здобувачами ВО, і зафіксовані в інд. планах. Для здобувачів ВО заочної форми вибір дисциплін здійснюється під час настановчої сесії семестру, що передусє навч. року їх вивчення. Якщо через обмеження щодо чисельності груп або неучасті у виборі здобувача ВО не зараховано на вивчення обраних навч. дисциплін, його запис здійснює куратор інд. плану навчання з обов'язковим інформуванням здобувача ВО. Після завершення процедури вибору здобувач ВО роздруковує заяви з електронного кабінету і передає їх до деканату. За результатами опитування здобувачів ОП (листопад-грудень 2021 р.) 93,10% опитованих не стикалися з проблемами у реалізації своєї освітньої траєкторії (<https://bit.ly/34XEDuP>). Отже, ЗВО має чіткі процедури вибору, інформація про вибіркові ОК оприлюднюється заздалегідь у вигляді силабусів, однак ЗВО слід звернути увагу на розширення можливостей вибору, зокрема збільшення блоків вибору або пропонування вибору навч. дисциплін всередині кожного блоку.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів ВО в ЗВО регламентується Положення про організацію проведення практики студентів НУ «Львівська політехніка» (<https://bit.ly/3sziHXU>). Зміст і послідовність проведення практики визначається програмою практики, яку розробляє кафедра згідно з навч. планом для кожної освітньої програми. ОП передбачено один вид практики – ОК 2.17 «Практика за темою бакалаврської кваліфікаційної роботи» (СК 2.18 у навч. плані 2018 р.). Навч. планом 2018 р. обсяг кредитів ЄКТС практики становив 3 кредити ЄКТС. У навч. плані 2020 р. обсяг практичної підготовки збільшено до 6 кредитів ЄКТС, що було зумовлено пропозиціями здобувачів ВО (зустріч із групою забезпечення та групою з розробки ОП). Проходження практики передбачено у 8 семестрі, тривалість 2 тижні. Відповідно до Програми практики «СК 2.18 Переддипломна практика за темою бакалаврської кваліфікаційної роботи» (затверджена 26.08.2021р.) метою практики визначено узагальнення й удосконалення здобутих здобувачами ВО знань, практичних навичок, оволодіння професійним досвідом з метою їх підготовки до самостійної трудової діяльності, а також збір матеріалів для виконання кваліфікаційної роботи. ЗВО має сформовану базу практики за ОП, яка включає провідні підприємства регіону, зокрема ДП «Сколівське лісове господарство», дог. №276-5-2021 від 23.03.2021 р., ТзОВ «Долина-Сервіс», дог. №271-5-2021 від 23.03.2021р., ПП «Арт-Енерго», дог. №282-5-2021 від 25.03.2021р., АТ «Приватбанк», дог. №274-5-2021 від 23.03.2021р., Заболотівська селищна рада, дог. №270-5-2021 від 23.03.2021р. (договори надані ЕГ на дод. запит). Відповідно до наказу про практику №1178-4-07 від 28.04.2021 р., практична підготовка відбувалася на ТзОВ «Завод «Електронпобутприлад» (дог. №3Д-5-2016 від 30.05.2016 р.), АТ «ОТП Банк» (дог. №272-5-2021 від 23.03.2021 р.), ТзОВ «Добрі дороги» (дог. №470-5-2021 від 08.04.2021 р.). Аналіз звітів з проходження практики здобувачами ВО у 2021 р. показав, що практична підготовка відповідає меті та завданням практики, зміст її складається з ознайомлення з діяльністю підприємств баз-практики, проведення фінансово-економічного аналізу (зовнішнього і внутрішнього середовища, системи планування), ознайомлення із інноваційною та інвестиційною діяльністю, управлінням кадровим потенціалом, а також містить інд. завдання, яке розкриває тему кваліфікаційної роботи (наказ про направлення на практику та звіти з практики надано ЕГ на дод. запит). Результати роботи у фокус групах (зустріч 3, 8) підтвердили зацікавленість роботодавців щодо участі у практичній підготовці, обізнаність здобувачів ВО із метою і завданнями практики, а також необхідність практичних навичок і знань, отриманих під час практичної підготовки у подальшій діяльності (зустріч 7 із випускниками ОП). Однак, враховуючи те, що за ОП передбачено один вид практики, то ЕГ вважає, що ЗВО з метою подальшого поліпшення практичної підготовки доцільно розглянути збільшення її тривалості в тижнях або включення ще одного виду практики.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Аналіз ОП, навч. плану продемонстрував, що розвитку soft-skills при реалізації ОП сприяють вивчення ОК, які спрямовано на формування загальних компетентностей, використання методів навчання (таких як командна робота, проведення ділових ігор, презентація доповідей тощо). Відповідно до Матриці відповідності компетентностей компонентам ОП всі ОК обов'язкової частини в певній мірі забезпечують формування загальних компетентностей, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» для першого (бакалаврського) рівня (напр., ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії – ОК 1.5 «Менеджмент», ОК 1.8 «Математика для економістів, ч.2», ОК 2.3 «Економіка підприємства», ОК «Фінансове середовище та фінансова діяльність суб'єктів господарювання», ОК 2.8 «Економіка праці та соціально-трудові відносини», ОК 2.14 «Розробка системи менеджменту» (курсний проект), ОК 2.17 «Практика за темою бакалаврської кваліфікаційної роботи», ОК 2.18 «Виконання бакалаврської кваліфікаційної роботи»). Під час зустрічі гарант ОП зазначив, що розвитку soft-skills сприяє виконання та захист курсових робіт та проектів, що передбачає набуття навичок презентації результатів

свої роботи та публічних виступів, мовних компетенцій, застосування таких методів викладання як ділові ігри (зустріч 1 із гарантом ОП). Під час зустрічі із групою забезпечення та групою розробки (Зустріч 12. Зустріч із групою забезпечення та групою з розробки ОП), доц. Селюченко Н. Є. відзначила, що розвитку soft-skills сприяють методи командної роботи, які активно застосовуються під час викладання. Проф. Захарчин Г. М. акцентувала увагу на тренінгових завданнях (напр. під час викладання «Менеджменту», «Економіка праці і соціально-трудові відносини», вибіркового навч. дисциплін «Корпоративна культура», «Ефективне лідерство»), залучення здобувачів ВО до дискусій та обговорень під час занять, що сприяє розвитку лідерських навичок та креативного мислення. Під час зустрічі із випускниками (Зустріч 7 з випускниками) саме на розвитку soft-skills як важливого елементу професійного зростання та їх конкурентоспроможності на ринку праці зазначали випускники ОП (Карпова Т. С., Королишин В. Т., Габріель Б. О.). Отже, аналіз ОП, силабусів навч. дисциплін, робота у фокус-групах, продемонстрували, що ОП надає можливість набуття здобувачами ВО soft skills, що відповідають цілям і завданням, що заявлені в ОП.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Станом на момент проведення акредитаційної експертизи професійний стандарт за спеціальністю 051 «Економіка» відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг ОП та окремих компонентів, розподіл навантаження за видами роботи (аудиторна, самостійна) регламентується Положенням про організацію освітнього процесу НУ «Львівська політехніка» (<https://bit.ly/36toQ7s>), Положенням про організацію і контроль самостійної позааудиторної роботи студентів (<https://bit.ly/35bBF5C>). Аналіз фактичного навантаження та обсягу ОП продемонстрував, що загальний бюджет часу складає 240 кредитів ЄКТС (7200 годин), з яких обсяг аудиторних занять становить 2974 годин (41,3 %). Кількість годин, виділених на самостійну роботу – 4226 годин (58,7 %). Виконання і захист бакалаврської кваліфікаційної роботи разом передбачають 9 кредитів ЄКТС. Кількість кредитів рівномірно розподілена за навч. семестрами, кожен семестр 30 кредитів ЄКТС, що не перевищує граничне допустиме навантаження в семестрі. Тривалість навч. процесу та навч. тижні визначає річний графік навч. процесу (<https://bit.ly/3sUiAwY>). Пропозиції НПП щодо обсягу часу на різні види самостійної позааудиторної роботи з кожної навч. дисципліни затверджує науково-методична комісія спеціальності. Кількість аудиторних годин на тиждень в залежності від семестру та обраного блоку вибіркового навч. дисциплін складає від 22-27 годин на тиждень. Аналіз розкладу занять (<https://bit.ly/3M7iCKX>) показав, що аудиторні заняття розподілено так, що кількість пар (1 пара -2 акад. години) складає 2-4 пари на день. За результатами опитування, яке було проведене у листопаді-грудні 2021 р., 77,24% опитуваних здобувачів ОП вказують, що їм вистачає часу на самостійну роботу (<https://bit.ly/34XEDuP>). Під зустрічі з представниками студентського самоврядування, ними було відзначено, що вони мають можливість впливати на формування фактичного навантаження у разі потреби, зокрема співпрацюючи із випусковою кафедрою і викладачами (Зустріч 5 з представниками студентського самоврядування). Отже, ЕГ було визначено, що обсяг ОП та окремих ОК сприяє досягненню ПРН та цілей ОП, реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів ВО, моніторинг якого проводиться регулярно з метою коригування.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Під час проведення акредитаційної експертизи, ЕГ з'ясовано, що підготовка здобувачів за дуальною формою освіти не здійснюється, ЗВО має розроблену нормативну базу (Тимчасове положення про дуальну форму здобуття вищої та фахової передвищої освіти у НУ «Львівська Політехніка», <https://bit.ly/3EрbіCk>). Під час зустрічі із роботодавцями ними була висловлена готовність підтримати ЗВО при впровадженні дуальної освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

1. Сформовані сучасні методи і підходи до розвитку soft skills, які максимально орієнтовані на розвиток лідерських навичок, командної роботи, адаптації до практичної роботи і формування кар'єрного шляху.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

1. Практична підготовка передбачає лише один вид практики, який триває 2 тижні. Зважаючи на збільшення кредитів ЄКТС практичної підготовки, встановлена тривалість практичної підготовки є недостатньою. Рекомендації:
1. Збільшити тривалість практики за темою кваліфікаційної роботи і розглянути можливість впровадження додаткового виду практики з метою посилення практичної підготовки.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Освітня програма має значний рівень узгодженості за підкритеріями 2.1, 2.2 і 2.3, 2.4, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9 (ОП відповідає предметній області; структура і логіка викладання сприяє досягненню усіх заявлених ПРН; в ЗВО розроблено чіткий механізм здійснення вільного вибору здобувачів ВО; приділяється увага розвитку soft-skills) та достатньо високою мірою узгоджена за підкритеріями 2.4 (практична підготовка за ОП потребує подальшого доопрацювання та розширення видів практики і збільшення їх тривалості). Застосування цілісного підходу в оцінюванні виявлених фактів і доказів та їх контексту дозволило встановити, що освітня діяльність за програмою "Економіка" першого рівня загалом відповідає Критерію 2 з невеликими, що не є суттєвими.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Вступ на навчання за ОП регулюються Правила прийому на навчання до Національного університету «Львівська політехніка» у 2022 році (<https://bit.ly/3vNKjRE>), що розміщені у вільному доступі на сайті ЗВО. Всі відомості та посилання до нормативних документів зосереджені у розділі "Вступнику" (<https://bit.ly/370сЕ27>). Вивчаючи даний розділ, ЕГ відмітила оперативну оновлюваність інформації, відсутність дискримінаційних положень, чіткість та зрозумілість умов вступу, зрозумілість термінів та етапів вступної кампанії, а також наявність контактної інформації. На зустрічі зі здобувачами ВО (зустріч з із здобувачами ОП) було з'ясовано, що здобувачі при вступі були ознайомленими з правилами вступу, вважають їх зрозумілими, чіткими, прозорими та не відмічали проявів дискримінації.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Ознайомившись із Правилами прийому на навчання до Національного університету «Львівська політехніка» у 2022 році, ЕГ відмітила, що на ОП відбувається набір на 2 та 3 курс з нормативним строком навчання на базі освітньо-професійного ступеню фахового молодшого бакалавра, освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, для здобуття освітнього ступеню бакалавра за результатами: 1.ЗНО з укр.мови та літератури; 2.ЗНО з будь-якого предмету 3.Фаховий іспит (<https://bit.ly/3809rGx>). У ході спілкування з представником приймальної комісії Гончаром М. Ф. було з'ясовано, що вагові коефіцієнти встановлюються та затверджуються вступною комісією, представники відповідних інститутів можуть вносити пропозиції щодо визначення певних коефіцієнтів (Зустріч 9 із адміністративним персоналом та допоміжними (сервісними) структурними підрозділами). Програма фахового вступного випробування розробляється приймальною комісією спільно з центром тестування та інститутом економіки та менеджменту (<https://bit.ly/3vZnQRD>). Однак, робота в фокус-групах з викладачами, які забезпечують ОП, представниками групи розробки та забезпечення ОП, із адміністративним персоналом та допоміжними (сервісними) структурними підрозділами (зустріч 4, зустріч 9, зустріч 12) викладачі до формування програми вступного іспиту для абітурієнтів, що вступають на базі диплому молодшого спеціаліста, активно не залучаються, представлена на сайті ЗВО програма вступних іспитів не містить інформацію щодо узгодження із гарантом ОП чи випусковою кафедрою (<https://bit.ly/3vZnQRD>).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, відображено в "Порядку перезарахування (зарахування) навчальних дисциплін чи інших компонентів навчального плану в національному університеті

“Львівська Політехніка” (<https://bit.ly/3MuCMOg>). Перезарахування відбувається за рішенням директора інституту економіки та менеджменту у випадку, якщо назви та обсяг кредитів ЄКТС ОК співпадають, в протилежному випадку директор інституту економіки та менеджменту формує експертну комісію з трьох чоловік, яка розглядає заяву здобувача ВО, вивчає його документи про раніше здобуту освіту, порівнює програмні ОК та, у разі необхідності, проводить співбесіду зі здобувачем ВО, на основі чого робить висновок про можливість перезарахування ОК. У ході спілкування з адміністративним персоналом ЕГ було з'ясовано, що дана система працює чітко і оскаржень або конфліктних ситуацій не було (Зустріч 9 із адміністративним персоналом та допоміжними (сервісними) структурними підрозділами).

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюються “Порядком визнання у національному університеті “Львівська Політехніка” результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті” (<https://bit.ly/3LeVlkc>). Згідно даного документу, здобувачам ВО можуть визнати результати навчання та компетентності здобуті у неформальній чи інформальній освіті в обсязі, що, як правило, не перевищує 15% від загального обсягу кредитів ЄКТС, передбачених ОП в межах навчального року. У ході спілкування з гарантом ОП (зустріч 1 із гарантом ОП), ЕГ було з'ясовано, що прецедентів застосування даного порядку не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

1. Порядок прийому максимально прозорий, чіткий та зрозумілий, всі етапи та процеси регламентовані, інформація легко знаходиться у вкладці “Абітурієнту” на сайті ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

1. Недостатня залученість викладачів, що забезпечують ОП та представників групи забезпечення ОП, до формування програми вступного іспиту для абітурієнтів, що вступають на базі диплому молодшого спеціаліста. Рекомендації: 1. Залучити викладачів, що забезпечують ОП, та представників групи забезпечення ОП до формування програми вступного іспиту для абітурієнтів, що вступають на базі диплому молодшого спеціаліста на всіх етапах її розробки і узгодження.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Освітня програма має значний рівень узгодженості за підкритеріями 2.1, 2.2 і 3.1, 3.3, 3.4 (Правила прийому на навчання є вважають зрозумілими, чіткими, прозорими, на містять дискримінаційних положень; система визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО працює чітко і оскаржень або конфліктних ситуацій) та достатньо високою мірою узгоджена за підкритеріями 3.2 (подальшого удосконалення потребують правила прийому на навчання на базі освітньо-професійного ступеню фахового молодшого бакалавра, освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, зокрема розробка програми вступного екзамену). Застосування цілісного підходу в оцінюванні виявлених фактів і доказів та їх контексту дозволило встановити, що освітня діяльність за програмою “Економіка” першого рівня загалом відповідає Критерію 3 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. **Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.**

Форми і методи навчання за ОП визначаються Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Львівська політехніка» (<https://bit.ly/3Eiaxzs>), Положенням «Про організацію і контроль самостійної позааудиторної роботи студентів» (<https://bit.ly/3ruhLem>). Підготовка здобувачів ВО здійснюється за очною і заочною формами навчання. Освітній процес реалізується у формі навч. занять, виконання індивідуальних завдань, самостійної роботи, практичної підготовки, контрольних заходів. Види навч. занять, які передбачені навч. планом: лекція; практичне, індивідуальне заняття, консультація. Форми і методи навчання відповідають принципам академічної свободи, що зазначено у Положенні про організацію освітнього процесу, в якому визначено, що освітній процес здійснюється на засадах академічної свободи учасників освітнього процесу під час провадження науково-педагогічної, педагогічної, наукової чи інноваційної діяльності (п.1.4 Положення). Під час роботи у фокус-групах (зустріч 4 із викладацьким складом) викладачі, що забезпечують реалізацію ОП, зазначили, що самостійно обирають та узгоджують форми і методи навчання у відповідності до визначених цілей вивчення ОК, досяжності ПРН, а також власного досвіду та науково-методичних напрацювань. Під час проведення занять перевага надається інтерактивним методам навчання, активно використовуються наочні, інформаційно-рецептивні, евристичні, дослідницькі методи; метод проблемного викладу (Таблиця 3. Матриця відповідності). Досягненню заявлених ПРН сприяють виконання індивідуальних завдань, презентація доповідей і результатів самостійної роботи на практичних заняттях, участь в обговоренні представлених результатів, залучення до наукових заходів кафедри та Університету. Основними критеріями вибору методів навчання є забезпечення досяжності ПРН, дотримання академічної свободи і студентоцентрованого підходу, зокрема створення умов для особистісного розвитку й творчої самореалізації здобувачів ВО; забезпечення незалежної та об'єктивної оцінки результатів навчання та набутої кваліфікації. Робота в фокус групі із здобувачами ВО (зустріч 3 із здобувачами ВО), продемонструвала, що студентоцентрований підхід реалізується через залучення їх до обговорення проблемних питань, надання можливостей висловлювати власну думку під час обговорення, виконання творчих завдань, курсових робіт, вибору бази практики і теми бакалаврської кваліфікаційної роботи. Під час зустрічей із гарантом ОП, здобувачами ВО і викладацьким складом, було зазначено, що в період пандемії COVID-19 для викладання застосовують в основному віртуальне навчальне середовище MOODLE (<https://bit.ly/38W9ZUi>) і можливості платформ ZOOM, Google Meeting, Teams. В ЗВО здійснюється заходи із вдосконалення освітнього процесу в умовах карантину, зокрема проводяться опитування викладацького складу щодо даного питання (<https://bit.ly/37oZwJB>).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформація щодо цілей, змісту та ПРН розміщена на офіційному сайті ЗВО. Здобувачі ВО мають вільний доступ до змісту ОП, переліку ОК і форм контролю (<https://bit.ly/3vly2XO>), також силабусів навч. дисциплін (<https://bit.ly/3JNwXts>). Критерії оцінювання за ОК визначені у силабусах навч. дисциплін, які розміщені на сайті ЗВО (<https://bit.ly/3JNwXts>), а також робочих програмах навч. дисциплін, які представлені у відповідних курсах в віртуальному навчальному середовищі MOODLE (<https://bit.ly/38W9ZUi>). Однак, на момент проведення акредитаційної експертизи, на сайті ЗВО виявлено силабуси, в яких відсутнє змістовне наповнення, зокрема курсовий проект «Економіка підприємства» (<https://bit.ly/3Feaq8A>), Підприємництво та управління бізнес-проектами з використанням ІТ (<https://bit.ly/3y7vWdl>). На сайті ЗВО розміщено і постійно оновлюються графіки навч. процесу на поточний навч. рік (<https://bit.ly/3MbVnhI>) і розклад навч. занять та екзаменів (<https://bit.ly/3JUxDwZ>). Для інформування здобувачів ВО в ЗВО передбачено портал інформаційних сервісів (<https://bit.ly/3vlsPvG>). Під час зустрічей із здобувачами ВО (зустріч 3) та викладацьким складом (зустріч 4) ЕГ з'ясувала, що на перших заняттях відбувається інформування щодо мети, змісту, критеріїв оцінювання та контрольних заходів. Про це також свідчать результати опитування здобувачів ВО ОП, яке було проведене у листопаді-грудні 2021 році. За результатами опитування 92,07 % на питання «Викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які компетентності та результати навчання я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліків/екзаменів тощо» дали позитивну відповідь. Згідно результатів опитування, середній рівень задоволеності повнотою та вчасністю надання інформації щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонент становить 93,62% (<https://bit.ly/3KXGaks>). В основному ЕГ відзначила, що здобувачі ВО ОП проінформовані щодо цілей, змісту та ПРН, змісту, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих навч. дисциплін. Однак, ЗВО варто звернути увагу на своєчасне оновлення у відкритому доступі інформації щодо змісту ОК.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Під час реалізації ОП відбувається поєднання навчання і досліджень як при викладанні ОК, так і методах навчання. Інформація щодо наукових заходів розміщена на сайті ЗВО (<https://bit.ly/3xyUYSz>). У ЗВО створено і функціонує Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених (<https://bit.ly/3KLTsqi>). Аналіз силабусів ОК, а також робота в фокус-групах (зустріч 1 з гарантом ОП, зустріч 3 із здобувачами ВО і зустріч 4 з викладацьким складом) продемонстрували, що забезпечення поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП відбувається шляхом використання методів навчання, зокрема (метод проблемного викладу, дослідницьких методів), виконання індивідуальних занять, що передбачає застосування пошукових методів, зокрема методів аналізу першоджерел. На поєднання навчання і досліджень спрямовано виконання курсових робіт і проектів (ОК 1.16 «Вступ до фаху», ОК 2.14 «Розробка системи менеджменту», ОК 2.16 «Фінансове середовище та фінансова діяльність суб'єктів підприємництва»), виконання яких передбачає розвиток творчого підходу до застосування на практиці набутих

знань; формування навичок наукового пошуку необхідних джерел та матеріалів при проведенні дослідження; розвиток вміння аналізувати, узагальнювати і робити висновки, чому сприяє застосування методів опрацювання наукової літератури, роботи з інформаційними джерелами, презентаційні методи. Залучення здобувачів ВО до дослідницької діяльності відбувається шляхом їх участі в виконанні індивідуальних дослідницьких робіт, результати яких оприлюднюються на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях (Напр.: Абкелямов Г. Е. Вплив оборотності обігових коштів підприємств на їх фінансовий стан //Тренди та перспективи розвитку мультидисциплінарних досліджень. I Міжнародна студентська наукова конференція, Чернігів, 15 жовтня 2021 р. [н.к. - Ємельянов О.Ю.]; Брень А. В. Необхідність та особливості оцінювання фінансової стійкості підприємств // Актуальні питання та перспективи проведення наукових досліджень: II Міжнародна студентська наукова конференція, Кременчук, 8 жовтня 2021 р. [н.к. - Ємельянов О.Ю.]). Здобувачів ВО мають публікації у фахових виданнях України (Напр.: Кривцун І. М., Шевчик Х. М. Тренди на ринку праці: нові виклики чи нові можливості // Регіональна економіка та управління. 2020. № 4 (30). [н.к. - Кривцун І.М.]; Стеців І. С., Стеців І. І., Козик В. В., Бідюк Л. В. Проблеми працевлаштування у кризових умовах та шляхи їх вирішення // Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. 2020. Вип. 2, № 2. [н.к. - Стеців І.С.]). Здобувачі ВО залучаються до участі всеукраїнських і міжнародних конкурсів студентських наукових робіт (Шевчик Х.М. (2021р.), Карпова Т. С. (2020р.), Ковальчук Н. В. (2020р.), Лесюк О. Ю. (2019р.)). Дані щодо участі здобувачів ВО в науковій діяльності, публікацій та копії дипломів, що підтверджують участь у конкурсах наукових робіт, надані ЕГ на дод. запит.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Процедура моніторингу та оновлення ОП та її компонентів регламентується Положенням про формування, затвердження та оновлення освітніх програм (<https://bit.ly/38Zmn5Y>), Порядком формування та перегляду робочої програми навчальної дисципліни (<https://bit.ly/3MdGNq5>). Моніторинг ОП проводить науково-методична комісія спеціальності не рідше одного разу на рік. Підставою для оновлення ОП є ініціатива і пропозиції гаранта ОП, здобувачів ВО, роботодавців, науково-педагогічних працівників, які її реалізують. Одночасно із формуванням РПНД, викладач зобов'язаний наповнити силабус ОК, що розміщується на офіційному сайті у вільному доступі для різних груп стейкхолдерів. Роботодавці залучаються до оновлення змісту та структури ОП шляхом внесення пропозицій щодо введення окремих ОК. Під час зустрічі із роботодавцями (зустріч 8), було відзначено, що за їх рекомендацією введено ОК «Соціально-економічний розвиток регіону» та «Системи управління бізнес-процесами». Викладачі, які забезпечують освітній процес за даною ОП, оновлюють зміст ОК з урахуванням рекомендацій роботодавців та пропозицій здобувачів ВО, а також за результатами власних наукових досліджень та результатами підвищень кваліфікацій та стажувань. Під час зустрічі із викладацьким складом (зустріч 4 із викладацьким складом), доц. Гавриляк А. С., зазначив, що досвід його досліджень і практичної роботи в ТОВ «Науково-технологічний парк «Яворів» відображено в навч. дисципліні «Організація виробництва». Доц. Данилович Т. Б. відзначив, що наукові розробки кафедри щодо обґрунтування інноваційних проєктів, зокрема щодо науково-технічного розвитку, знаходять своє відображення в змісті ОП і окремих ОК. Доц. Селюченко Н. Є. акцентувала увагу на тому, що основою оновлення ОП є постійне вивчення і дослідження викладачем новітніх наукових розробок в сфері своїх навчальних дисциплін. Під час роботи у фокус-групах (зустріч 4 із викладацьким складом і зустріч 12 із групою забезпечення та групою з розробки ОП), викладачі, що реалізують ОП, відзначили, що зміст робочих програм оновлюється щорічно.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

В ЗВО здійснено ряд кроків щодо реалізації стратегії інтернаціоналізації, зокрема розроблена власна Стратегія інтернаціоналізації Національного університету «Львівська Політехніка» до 2025 року, яка визначає основні напрямки розвитку інтернаціоналізації (<https://bit.ly/3KNTXtA>). Університет має сформовану розвинену базу закордонних ЗВО, з якими здійснюється співпраця в сфері науки і освіти (<https://bit.ly/381gsgg>). Підтримку і координацію міжнародної діяльності та розвитку процесів інтернаціоналізації в ЗВО здійснює Центр міжнародної освіти (<https://bit.ly/3xQuixt>). Основні завдання міжнародної освітньої діяльності висвітлені в Стратегічному плані розвитку Львівської політехніки (Підціль 1.3. Формування відкритого освітнього середовища, інтеграція у міжнародний освітній простір). Під час зустрічі із адміністративним персоналом та допоміжними (сервісними) структурними підрозділами (зустріч 9) керівник Центру Гоц Н. Є. зазначила про активний розвиток співпраці з закордонними ЗВО за спеціальністю 051 «Економіка». Зокрема, Інститут економіки та менеджменту, кафедри якого здійснюють реалізацію ОП, має угоди про співпрацю з Суспільною академією наук (Польща), Вищою школою бізнесу в Домброві Гурнічій (Польща), Жешівською вищою інженерно-економічною школою (Польща), Компанією «Diamond FMS B.V.» (Нідерланди) та інші (<https://bit.ly/370StYk>). Під час зустрічі із здобувачами ВО (зустріч 4), було зазначено, що у 2022 р. здобувачі ОП планують в межах програм міжнародної мобільності відправитись на навчання в Університет м. Турин (Universita di Torino). На дод. запит ЕГ було надано копію спеціальної угоди про академічне співробітництво для мобільності, навчання викладачів. Дослідників і студентів з Університетом м. Турин. Цілями угоди визначено регулювання навч. та дослідницької мобільності за кордоном для викладачів, дослідників та студентів з метою забезпечення високого рівня підготовки в міжнародному контексті у наступній науковій/професійній галузі (сферах). Питання міжнародної академічної мобільності в ЗВО регулюються Положення про академічну мобільність студентів, аспірантів, докторантів, науково-педагогічних та наукових працівників у Національному університеті «Львівська політехніка» (<https://bit.ly/3905IPJ>). Викладачі, що

забезпечують реалізацію ОП, регулярно проходять міжнародні стажування і підвищення кваліфікації в провідних ЗВО країн Європи (Козик В.В., Ємельянов О.Ю., Петрушка Т. О. (2020 р.)– International scientific and pedagogical traineeship Ukraine-England-Slovak Republic; Стеців І. С. (2020р.) – Institute of Economics and Finance, University of Rzeszow). Копії сертифікатів надані ЕГ на дод. запит. Однак, під час зустрічі із здобувачами ВО, було відзначено, що в період пандемії COVID-19 здобувачі ВО активно не залучаються до участі у програмах міжнародної мобільності. З метою подальшого удосконалення ОП, ЗВО бажано звернути увагу на більш активне залучення здобувачів ВО до участі у міжнародних проєктах та програмах міжнародної мобільності.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

1. В ЗВО сформовано дієвий і розвинений механізм реалізації програм міжнародної мобільності та залучення до участі у міжнародних проєктах і програмах усіх учасників освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

1. На сайті ЗВО наявні силабуси ОК ("Економіка підприємства" курсовий проєкт, "Підприємництво та управління бізнес-проєктами з використанням ІТ"), в яких відсутнє змістовне наповнення. Рекомендації: 1. Своєчасно оновлювати інформацію щодо змісту ОК за ОП в силабусах на сайті ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Освітня програма має значний рівень узгодженості за підкритеріями 4.1, 4.3, 4.4 і 4.5 (форми і методи навчання відповідають принципам академічної свободи та базуються на принципах студентоцентрованого підходу до навчання; здобувачі ВО ОП проінформовані щодо цілей, змісту та ПРН, змісту, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих навч. дисциплін; в ЗВО існує розвинений механізм реалізації програм міжнародної мобільності та залучення до участі у міжнародних проєктах і програмах усіх учасників освітнього процесу) та достатньо високою мірою узгоджена за підкритерієм 4.2 (проте, інформація щодо змісту декількох ОК не розкрита у силабусах, які представлені у відкритому доступі). Застосування цілісного підходу в оцінюванні виявлених фактів і доказів та їх контексту дозволило встановити, що освітня діяльність за програмою "Економіка" першого рівня загалом відповідає Критерію 4 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання в ЗВО регламентуються і визначаються Положенням про організацію освітнього процесу НУ «Львівська політехніка» (<https://bit.ly/36toQ7s>), Положенням про організацію та проведення поточного і семестрового контролю результатів навчання студентів (<https://bit.ly/3LRvHYD>), Положенням про рейтингове оцінювання досягнень студентів (<https://bit.ly/3JH9Ns>), Положенням про організацію і контроль самостійної позааудиторної роботи студентів (<https://bit.ly/35bBF5C>). В ЗВО є власна інституційна шкала оцінювання досягнень здобувачів ВО, яка передбачає оцінювання результатів відповідно до 100-бальної шкали: 88-100 балів – атестовано з оцінкою «відмінно»; 71-87 балів – оцінка «добре»; 50-70 балів – оцінка «задовільно»; 26-49 балів – неатестований; 0-25 балів – не атестований з оцінкою «незадовільно». Семестровий контроль за ОП передбачено у формі екзамену або диф. заліку за накопичувальною системою в терміни, передбачені графіком навч. процесу (<https://bit.ly/3sUiAwY>). Для ОК, формою контролю з яких є екзамен, семестрова оцінка складається із суми балів, передбачених робочою програмою навч. дисципліни на поточний контроль та екзаменаційний контроль. Для ОК, формою семестрового контролю яких є диф. залік, семестрова оцінка є сумарною оцінкою результатів поточного контролю усіх видів обов'язкових робіт, передбачених робочою програмою навч. дисципліни, та контрольного заходу. Контроль самостійної позааудиторної роботи та оцінка її результатів охоплює контроль і оцінювання викладачами та самоконтроль і самооцінювання. Основними формами контролю самостійної роботи викладачем

визначено усне опитування та тестовий контроль знань, контрольні роботи з питань, які винесено для самостійного вивчення, внесення питань для самостійного опрацювання до семестрового контролю, перевірка і оцінювання індивідуальних робіт. Критерії оцінювання, форми контрольних заходів, розподіл балів подано у силабусах навч. дисциплін, які представлено на сайті ЗВО (<https://bit.ly/3BytoWY>), а також деталізовано в роб. програмах навч. дисциплін, які розміщуються в дистанційних курсах у віртуальному навчальному середовищі, з яким ЕГ було ознайомлено під час огляду матеріальної бази (<https://bit.ly/3sUBCmP>). Під час роботи у фокус-групах (здобувачі ВО і викладацький склад), було визначено, що форми контрольних заходів, критерії оцінюванням доводяться до здобувачів ВО під час перших занять і розміщуються у дистанційних курсах. Здобувачі ВО продемонстрували обізнаність щодо форм і критеріїв оцінювання, вважають їх прозорими і зрозумілими, про що також свідчать результати опитування (листопад-грудень 2021 р.), відповідно до якого 96,55% опитаних вважають, що процедура проведення поточного та підсумкового контролів знань є чіткою, прозорою та зрозумілою (<https://bit.ly/34XEDuP>). Отже, проведений ЕГ аналіз, дозволяє стверджувати, що форми контрольних заходів є доцільними і дозволяють оцінювання навчальних досягнень здобувачів ВО.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Порядок атестації студента регламентує Положення про організацію освітнього процесу НУ «Львівська політехніка» (<https://bit.ly/36toQ7s>), Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу екзаменаційної комісії НУ «Львівська політехніка» (<https://bit.ly/3JKPr33>). Передбачена на ОП форма атестації здобувачів (публічний захист (демонстрації) кваліфікаційної роботи) відповідає вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» першого (бакалаврського) рівня, затвердженого наказом МОН України від 13.11.2018 р. № 1244, яким визначено атестацію випускників у формі публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи або атестаційного екзамену (екзаменів).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедуру проведення контрольних заходів регламентують Положенням про організацію та проведення поточного і семестрового контролю результатів навчання студентів (<https://bit.ly/3LRvHYD>), Положенням про рейтингове оцінювання досягнень студентів (<https://bit.ly/3JH9Ns>). Екзамен з навч. дисципліни проводить лектор за участю асистента чи іншого викладача, який вів практичні чи заняття з цієї дисципліни (Положенням про організацію та проведення поточного і семестрового контролю результатів навчання студентів, п.3.1). Екзамен з навч. дисципліни здобувачі ВО складають у письмово-усній формі або у формі комп'ютерного тестування. Письмова складова є обов'язковою. Кількість балів на усну складову не повинна перевищувати 30 % від кількості балів, відведених на екзамен. Письмова складова екзамену оцінюється в межах 1 робочого дня. Результати оцінювання викладач проставляє на роботах здобувачів ВО. Усна складова проводиться не пізніше наступного робочого дня. Під час усної складової екзамену викладач фіксує запитання та оцінки відповідей на роботі здобувача ВО. При дистанційному навчанні контрольні заходи проводяться у змішаному форматі з використанням платформ ZOOM, Google Meeting, Teams і віртуального навчального середовища, в якому здобувачі ВО проходять тестування або у випадковому порядку отримують завдання чи екзаменаційний білет. Після перевірки виконаних завдань передбачається усне опитування, на якому присутні два викладача; бали за контрольних захід розподіляються за письмовим і усним контролем (зустріч 1 з гарантом ОП). Результати опитування здобувачів ВО за ОП (листопад-грудень 2021 р.) показали, що середній показник об'єктивності оцінювання знань здобувачів за основними навч. дисциплінами становить 93,28% (<https://bit.ly/34XEDuP>). Здобувач ВО, який не погоджується з оцінкою, має право звернутися з письмовою апеляцією до зав. кафедри не пізніше наступного робочого дня після оголошення результатів екзамену. За результатом апеляції оцінка роботи не може бути зменшена, а тільки залишена без зміни або збільшена. Процедура апеляції та оскарження результатів оцінювання регламентується Положенням про організацію та проведення поточного і семестрового контролю результатів навчання студентів (<https://bit.ly/3LRvHYD>), Порядком розгляду звернень студентів НУ «Львівська політехніка» (<https://bit.ly/34PuAII>). За результатами опитування здобувачів ВО за ОП (листопад-грудень 2021 р.) лише 24,14% опитаних здобувачів ОП стикалися з необхідністю повторної здачі екзаменів, 86,2% респондентів вказують, що їм відомий порядок оскарження процедури проведення контрольних заходів. (<https://bit.ly/34XEDuP>). Роботи у фокус-групах (гарант ОП, викладачі, здобувачі ВО) було зазначено, що конфліктних ситуацій на ОП не було, здобувачі ВО підтвердили, що вони обізнані із процедурою оскарження результатів та порядком вирішення конфліктних ситуацій.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності в ЗВО визначається п.3.2, п.3.3 Положенням «Про Кодекс корпоративної культури НУ «Львівська політехніка» (<https://bit.ly/3LHdnRX>). Порядок перевірки кваліфікаційних робіт на наявність ознак плагіату регулюється Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу екзаменаційних комісій (<https://bit.ly/3JKrg33>), Регламентом перевірки на академічний плагіат кваліфікаційних робіт студентів, рукописів дисертацій та монографій, рукописів статей, поданих до публікування у періодичних наукових виданнях в Університеті (<https://bit.ly/34TMdqj>). В ЗВО створена Комісія з питань академічної доброчесності (Наказ №277-1-10 від 09.06.2020 р.; надано ЕГ на дод. запит). Перевірка робіт здійснюється за допомогою Інтернет-сервісів, використання яких регламентується наказами та угодами Університету (сервіси Unicheck і StrikePlagiarism). Перевірку на плагіат здійснюють призначені відповідальні особи. Кваліфікаційні бакалаврські роботи перевіряються на плагіат на основі внутрішньої бази ЗВО на безоплатній основі. Для кваліфікаційних робіт здобувачів ВО встановлено типові рівні оригінальності: «допустимий» (оригінальність 70-100%) - робота допускається до захисту; «низький» (40-69 %) – робота потребує доопрацювання та повторної перевірки; «незадовільний» - робота відхиляється без права подальшого розгляду (Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу екзаменаційних комісій, п. 5.4, п.5.5). За ОП фактичні відсотки унікальності визначено на рівні загальноуніверситетських (резервна зустріч, відповідальна за перевірку кваліфікаційних робіт на наявність ознак плагіату Баланська О.). Формування внутрішньої бази кваліфікаційних робіт здійснює Центр інформаційного забезпечення. У разі виявлення плагіату чи встановлення факту несамостійного виконання інд. робіт, ці види робіт не зараховуються. Під час зустрічі із викладацьким складом і групою забезпечення ОП, було відзначено, що активна робота щодо розвитку культури академічної доброчесності здійснюється на рівні випускової кафедри і кураторів акад. груп. Опитування здобувачів ВО (листопад-грудень 2021 р.) показало рівень толерантності до порушень академічної доброчесності 5,6 %, в основному за рахунок незначної допустимості здобувачами у питаннях самоплагіату (<https://bit.ly/3v1Adxr>). Робота в фокус-групах із здобувачами ВО і представниками студентського самоврядування показала, що в цілому здобувачі ВО обізнані з принципами академічної доброчесності, процедурою перевірки кваліфікаційних робіт на наявність плагіату, виявили нульову толерантність до її порушень (зустріч 3 і зустріч 5). Однак, розуміння питань академічної доброчесності зосереджено на окремих її проявах (плагіат). На думку ЕГ, ЗВО бажано посилити роботу із здобувачами ВО щодо розвитку культури академічної доброчесності, зокрема шляхом залучення представників студентського самоврядування і Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

1. Наявність прозорих, спрямованих на забезпечення об'єктивності оцінювання, чітко визначених на рівні ЗВО процедур проведення контрольних заходів, у тому числі під час дистанційного режиму навчання, та оскарження їх результатів у разі необхідності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

1. Недостатня залученість представників студентського самоврядування та Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених щодо формування культури академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти першого рівня. Рекомендації: 1. Активізувати роботу із здобувачами ВО щодо подальшого формування культури академічної доброчесності із залучення представників студентського самоврядування та Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Освітня програма має значний рівень узгодженості за підкритеріями 5.1, 5.2 і 5.3 (контрольні заходи за ОП чітко визначені, прозорі; ЗВО має узгоджену процедури проведення контрольних заходів, які спрямовані на максимальне врахування критерію об'єктивності; процедура оцінювання є зрозумілою і прозорою; в ЗВО наявна узгоджена процедура оскарження результатів контрольних заходів; контрольні заходи спрямовані і дозволяють оцінити рівень досяжності програмних результатів та знання здобувачів ВО) та достатньо високою мірою узгоджена за підкритеріями 5.4 (проте, розуміння академічної доброчесності у здобувачів ВО, що навчаються на ОП, в основному зведене до питання плагіату і лише частина з них відзначає важливість інших питань академічної доброчесності; ЗВО недостатньо залучає представників Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених до популяризації культури академічної доброчесності серед здобувачів ВО першого рівня освіти). Застосування цілісного підходу в оцінюванні виявлених фактів і доказів та їх контексту дозволило встановити, що освітня діяльність за програмою "Економіка" першого рівня загалом відповідає Критерію 5 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Освітній процес за ОП забезпечують висококваліфіковані науково-педагогічні працівники. Інформація про академічну та професійну кваліфікацію НПП, які реалізують ОП «Економіка» НУ «Львівська Політехніка», наведена у табл. 2 Відомостей самооцінювання. Кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОП, публікації у наукових виданнях, видані підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації та участь у науково-практичних заходах відповідають ОК, а відтак свідчить про ґрунтовне забезпечення та досягнення визначених цілей і ПРН. Значна частина НПП, які залучені до реалізації ОП, мають більше 5 пунктів відповідності виконання п.30 Ліцензійних умов. НПП, які залучені до реалізації ОП, постійно проходять підвищення кваліфікації на базі різних ЗВО, беруть участь у тренінгах, семінарах, є членами редакційної колегії наукових фахових видань, зокрема: Козик В.В. - член редакційної колегії журналу «Економіка, підприємництво, менеджмент»; Лесик Л.І. має диплом В2 з польської мови; Стеців І.С. має диплом В2 з англійської мови. Викладачі мають публікації у МНБ Scopus/Web of Science, а саме: гарант ОП Ємельянов О.Ю - 18 публікацій, індексованих в МНБ Scopus (<https://bit.ly/3vsjSjU>), Петрушко Т.О. - 15 публікацій, індексованих в МНБ Scopus (<https://bit.ly/3xvdoom>); Лесик Л.І. - 12 публікацій, індексованих в МНБ Scopus (<https://bit.ly/3KPrLX7>); Войцеховська І.І. - 4 публікації, індексованих в МНБ Scopus (<https://bit.ly/3JOL15Z>) та інш. 20 НПП кафедри мають публікації у МНБ Scopus/Web of Science. Інформація в звіті з самооцінювання відповідає дійсності. За додатковим запитом ЕГ було надано інформацію про здобутки викладачів. В процесі інтерв'ювання здобувачі ВО (Мороз Ю. І. (група ЕК-21); Сенік М. В. (група ЕК-213); Іванік І. О. (група ЕК-31); Темник Х. Р. (група ЕК-313); Трусь А. В. (група ЕК-313); Танкевич А. В. (групи ЕК-41); Цюпак Б. І. (групи ЕК-413)) та випускники (Кособуцький М. О. (випускник 2020 року); Габріель Б. О. (випускник ОП 2020 року); Гасимов Р. А. (випускник ОП 2020 року); Брень А. В. (випускниця ОП 2021 року); Карпова Т. С. (випускниця ОП 2021 року); Королишин В. Т.(випускник ОП 2021 року (заочна форма)) підтвердили, що викладачі є висококваліфікованими фахівцями. Відповідно, академічна та/або професійна кваліфікація НПП, залучених до реалізації ОП, забезпечує досягнення визначених ОП цілей та ПРН. До викладання залучаються фахівці-практики, а саме: Гришко В. А. - фінансовий директор ТзОВ «Вамір-Гал»; Кіндзера Р. П. - директор ТзОВ «Техексперт-Захід»; Галайко Р. Й. - Голова правління об'єднання «Львівоблагропромбуд», директор ТзОВ «Облагробуд-Львів»; Сидоровський В. М.- Голова правління ЦКС «Анісія».

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного добору науково-педагогічних працівників ОП регламентує Положення про порядок конкурсний відбір претендентів на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників у Національному університеті «Львівська політехніка» - 2021 (<https://bit.ly/37nuTew>). Оголошення про проведення конкурсу на заміщення вакантних посад розміщується на офіційному сайті ЗВО в розділі «Новини» - «Конкурс на заміщення вакантних посад» (<https://bit.ly/3M8cYU3>). Під час спілкування з представники відділу кадрового забезпечення (Гнатчук М. М.) підтверджено інформацію, що процедури конкурсного добору викладачів є прозорими, добір викладачів для реалізації цілей і завдань ОП відбувається з урахуванням рівня професіоналізму викладачів, інформування НПП про проведення конкурсу відбувається своєчасно (зустріч 10 з представниками підрозділів, які забезпечують інформаційну, консультативну та соціальну підтримку). Для організації проведення конкурсу створюється конкурсна комісія, а обрання претендентів на посаду здійснює Вчена рада ЗВО шляхом таємного голосування. Прийняття на роботу НПП оформлюється контрактами (як повідомлено ЕГ під час зустрічей у ході проведення експертизи, визначені наступні терміни обрання на посади: професор - 5 років; доцент - 3 роки; інші категорії НПП - від 1 до 3 років). НПП на зустрічі підтвердили інформацію, що в університеті дотримуються вимог щодо проведення конкурсного відбору, процедури конкурсного відбору є прозорими, об'єктивними (зустріч 4 з викладацьким складом). Для оцінювання професіоналізму НПП проводиться опитування серед здобувачів ВО. ЕГ ознайомила з результатами даного опитування, яке проведено онлайн у листопаді-грудні 2021 року, організовано було за сприянням кафедри економіки підприємства та інвестицій і гаранта ОП. За допомогою методу групового анкетування було опитано 29 здобувачів, що становить 90,6% від генеральної сукупності (вибірка є репрезентативною за статтю і роком навчання). Серед опитаних: жінок – 48,28%, чоловіків – 51,72%; середній вік респондентів - 21 рік (<https://bit.ly/3JPyHT3>). ЕГ ознайомилось зі звітом про результати соціологічного дослідження «Якість вищої освіти, кар'єрний шлях та траєкторія працевлаштування випускників НУ «Львівська політехніка»» методом анкетного опитування випускників першого рівня ВО ОП «Економіка», де визначено що загалом рівень задоволеності випускників дисциплінами ОП «Економіка» є досить високим (95,01%), а рівень задоволеності професіоналізмом викладачів – 94,93%, що позитивно характеризує актуальність та доступність ОК, якість викладання за зазначеними навч. дисциплінами та якість оцінювання знань випускників.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

НУ «Львівська політехніка» постійно залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу, комунікація відбувається за різними напрямками: проведення воркшопів, майстер-класів; обговорення та вдосконалення ОП, навч. планів, рецензування ОП та робочих програм; участь у семінарах, науково-практичних конференціях, засіданнях групи забезпечення ОП, круглих столах; обговорення структури навч. дисциплін; участі у заході «Ярмарок кар'єри у Львівській політехніці в режимі онлайн» (<https://bit.ly/3Ohg25Q>) та ін. У ЗВО діє Асоціація випускників НУ «Львівська політехніка», яка створена з метою отримання нових можливостей для професійного розвитку, розбудови партнерства, відновлення зв'язків зі своїми одногрупниками та для участі в святкуванні 100 років тому офіційно введено назву «Львівська політехніка» (<https://bit.ly/3uOEG6f>). ЕГ була ознайомлена з протоколами засідання групи забезпечення спеціальності 051 «Економіка», які засвідчують реальність залучення роботодавців до освітнього процесу. При інтерв'юванні здобувачів ВО (зустріч 3 із здобувачами ОП), підтверджено, що НУ «Львівська політехніка» залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу. Гарант ОП довів до відома ЕГ інформацію, що згідно витягу з протокола засідання кафедри економіки підприємства та інвестицій Національного університету "Львівська політехніка" від 03 лютого 2016 р. завідувач кафедри ЕПП, професор Козик В.В. зазначив, що в результаті безпосереднього спілкування з роботодавцями (Довгополюк А.Д. - ПП «Арігал», Гришко В.А. – ТзОВ «ВАМИР-ГАЛ», Кіндзера Р.П. – ТзОВ «Техексперт-Захід», Лозовий С.І. – ПП «Автотехнобудсервіс») виявлено необхідність більш ширшого врахування в ОП потреб бізнесу та особливостей регіонального розвитку, зокрема, шляхом введення нових дисциплін «Соціально-економічний розвиток регіону» та «Системи управління бізнес-процесами» до проекту ОП «Економіка», а також, що роботодавці постійно приймають активну участь в освітньому процесі. За результатами відео-зустрічей з роботодавцями (зустріч 8 з роботодавцями), встановлено, що налагоджена тісна співпраця з питань організації та реалізації освітнього процесу. Здобувачі ВО мають можливість бути залучені до Територіальної науково-дослідної лабораторії підприємництва та інвестицій (<https://bit.ly/3Of73lR>).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЗВО постійно залучає до аудиторних занять зовнішніх професіоналів-практиків, експертів галузі, роботодавців. В цьому ЕГ переконали виступ на відкритій зустрічі Гришко В. А. - к.е.н., доц., фінансовий директор ТзОВ «Вамир-Гал» (<https://bit.ly/3KUGKzo>), Кіндзера Р. П. - директор ТзОВ «Техексперт-Захід» (<https://bit.ly/3OgDdxk>); Галайко Р. Й. - Голова правління об'єднання «Львівоблагропромбуд», директор ТзОВ «Облагробуд-Львів»; Сидоровський В. М.- Голова правління ЦКС «Анісія». Під час зустрічей (зустріч 4 із викладацьким складом і зустріч 12 із групою забезпечення та групою з розробки ОП) НПП зазначили, що в умовах карантину здобувачі ВО в режимі онлайн прослуховують вебінари, які проводять фахівці з економіки. Кафедра економіки підприємства та інвестицій Інституту економіки і менеджменту та бізнес-інноваційний центр «Tech Startup School» Національного університету «Львівська політехніка» залучали здобувачів ОП до участі у роботі V Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми формування та розвитку інноваційної інфраструктури», яка відбудеться 23–25 травня 2019 року (<https://bit.ly/3xPeBGj>). На сайті ЗВО в розділі Новини Університету оприлюднено договори про співпраці стейкхолдерами (<https://bit.ly/3uPuCtL>), також надається інформація щодо практичної підготовки. Викладачів, які забезпечують ОП, мають багаторічний практичний досвід у сфері економіки. В ході зустрічей з НПП, здобувачами ВО та роботодавцями (зустріч 3 із здобувачами, зустріч 4 із викладацьким складом, зустріч 8 з роботодавцями) ЕГ було з'ясовано, що професіонали-практики, експерти галузі, представники роботодавців регулярно залучаються до аудиторних занять, але дана інформація не оприлюднюється у відкритому доступі.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Підвищення кваліфікації у ЗВО регулюється Положенням "Про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників Національного університету "Львівська політехніка" (<https://bit.ly/37WHJjY>). Відповідно до Статуту НУ «Львівська політехніка» одним з основних завдань ЗВО є підготовка наукових кадрів вищої кваліфікації. Найпоширенішими різновидами підвищення кваліфікації є навчання за програмою підвищення кваліфікації «Розвиток професійно-педагогічної компетентності викладача закладу вищої освіти» (<https://bit.ly/3grwivzR>) та стажування. На сайті ЗВО надано інформацію щодо Переліку чинних договорів для проходження стажування НПП та Перелік виданих документів про стажування науково-педагогічних працівників (НПП) у Національному університеті «Львівська політехніка» (<https://bit.ly/3OikjGk>). Невід'ємною частиною підвищення кваліфікації НПП є участь в міжнародних конференціях, симпозиумах, семінарах, круглих столах, які проводяться на базі Львівська політехніка", інших ЗВО. Так, у 2019 році відбувалась офлайн Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми економіки, управління та фінансів», члени кафедри в повному складі приймали участь. Серед викладачів кафедри можливо визначити Ємельянов О. Ю (гарант) у 2020 р проходив міжнародне науково-педагогічне навчання Coventry University (Велика Британія), EIFE (Словацька Республіка); Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу (Україна); YEP - мережа академічних стартап-інкубаторів. Мрихіна О.Б. приймала участь у програмі Жана Моне 575241-EPP-1-2016-1-UA-EPPJMO-MODULE «Economics in European Integration: Internal Challenges and External Dimension» (2017-2019 pp.). Гавриляк А. С. пройшов курс вивчення кошторисної справи. Програма АВК-5. Тривалість курсу - 52 академічні години (сертифікат №2626/9, виданий 31 жовтня 2020 р), також у 2018 р. пройшов стажування у ТоВ Науково-технологічний парк «Яворів» (Львівська область); приймала участь у госп договорах, а саме: договір, 2021 р.(Тема: «Обґрунтування форм комерціалізації науково-технічних розробок Самбірського ДЕМЗ в сучасних умовах розвитку ринку машинобудівної продукції»); договір, 2021 р.(Тема: «Обґрунтування вартості науково-технічної продукції Корпорації «Енергоресурс-інвест» на

засадах її технологічної готовності»); договір № 21-0801/731 від 09.08.2021 р. (Тема: «Техніко-економічне оцінювання створення пристрою інтерферометричного визначення показника заломлення кристалічних матеріалів в оптичному діапазоні»). Мищишин О. Л. у 2021 році підвищення кваліфікації за програмами: «Управління трансформаціями в менеджменті та економіці», «Майстерність педагогічного спілкування», «Педагогічна техніка викладача ЗВО». Дані про підвищення кваліфікації надані ЕГ на додатковий запит.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Стимулювання розвитку викладацької майстерності передбачено Статутом НУ «Львівська Політехніка» (<https://bit.ly/3KT3Xlg>). ЗВО здійснює нематеріальні та матеріальні заохочення НПП. У ЗВО діє рейтингова система оцінювання викладачів, яка дозволяє визначити відсоток премії НПП. Ректорат розподіляє преміальний фонд між Інститутами та кафедрами. Преміювання НПП здійснюється з урахуванням рейтингу викладача. Проректор з науково-педагогічної роботи НУ «Львівська Політехніка» (Давидчак О.Р.) під час зустрічі (зустріч 2 з адміністрацією ЗВО) пояснив чинну систему заохочення, фінансового стимулювання. Фінансове стимулювання передбачене за наступним регламентованим переліком показників: отримання наукового ступеня та вченого звання, публікація статей у виданнях, які індексуються базами даних в Scopus та Web of Science; патентування винаходів; якісне виконання в строки роботи за відповідним напрямом та ін. У ЗВО застосовується преміювання НПП з нагоди професійних свят; організацій науково-практичних конференцій та ін. Нематеріальне заохочення передбачає: грамоти ректора, грамоти на відзначення регіональними та відомчими відзнаками за поданням адміністрації НУ «Львівська Політехніка», присвоєння звань, клопотання адміністрацією ДДАЕУ для отримання НПП державних винагород. Порядок заохочення НПП регулюється Положенням про матеріальне заохочення науково-педагогічних, педагогічних, наукових та інженерно-технічних працівників Національного університету «Львівська політехніка» (<https://bit.ly/3Kn7k2V>). Під час зустрічі із викладацьким складом (зустріч 4) НПП було підтверджено реальність дій стимулювання розвитку викладацької майстерності.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

1. Освітній процес за ОП забезпечують висококваліфіковані науково-педагогічні працівники. НПП приймають участь у міжнародних програмах підвищення кваліфікації, науково-дослідних проектах, публікувати наукові праці у міжнародних виданнях. 2. Процедури конкурсного відбору є прозорими, об'єктивними. НУ «Львівська Політехніка» постійно залучає роботодавців та представників наукової спільноти до організації та реалізації освітнього процесу за ОП, комунікація відбувається за різними напрямками. 3. До аудиторних занять залучаються зовнішні професіонали-практики, експерти галузі, роботодавців. Проводяться онлайн лекцій з залученням стейкхолдерів в умовах карантину. 4. ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями. ЗВО здійснює нематеріальні та матеріальні заохочення НПП. У ЗВО діє рейтингова система оцінювання викладачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

1. У НУ «Львівська Політехніка» низький рівень ініціювання грантової діяльності у НПП та здобувачів ВО. Рекомендації: 2. Недостатній рівень оприлюднення різних видів освітньої і наукової діяльності, в т.ч. щодо провадження названня за ОП «Економіка», на офіційному сайті університету/факультету/кафедри. Рекомендації: 1. активізувати роботу ЗВО щодо міжнародної академічної мобільності НПП, їх участі у міжнародних проектах, грантах; 2. надавати публічну інформацію, щодо досягнень НПП на сайті університету/кафедри (або ОП), акцентуючи увагу на практичному досвіді, міжнародній діяльності тощо.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 6.1, 6.2, 6.3 та 6.6 і певну узгодженість за підкритеріями 6.4 та 6.5: академічна та/або професійна кваліфікація НПП, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та ПРН; процедури конкурсного добору викладачів є прозорими; ЗВО залучає до освітнього процесу професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців; ЗВО сприяє професійному розвитку НПП та наукових керівників, стимулює

розвиток викладацької майстерності. ОП та освітня і наукова діяльність за цією програмою відповідають Критерію 6 з недоліками, що не є суттєвими. Недоліки можуть бути усунені найближчим часом.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час огляду матеріально-технічної бази (зустріч 7) ЕГ мала можливість переконатися, що НУ «Львівська Політехніка» має у своєму складі розширену інфраструктуру (навчальні приміщення, комп'ютерні лабораторії, бібліотеку, спортивну залу, спортивний майданчик, гуртожитки та ін.). У НУ «Львівська Політехніка» забезпечений вільний доступ до ресурсів мережі Інтернет, у всіх приміщеннях є покриття Wi-Fi. Бібліотека повною мірою надає безкоштовні інформаційно-бібліотечні послуги, наприклад підготовка добірок за замовленою темою, визначення індексів УДК та ББК документів, що підтвердив представник бібліотеки Андрухів А. І. під час зустрічі 10 з представниками підрозділів, які забезпечують інформаційну, консультативну та соціальну підтримку. Бібліотека надає вільний доступ до електронних наукових баз даних Scopus, Web of Science. Також функціонує зал електронних ресурсів; для науковців і здобувачів ВО відкрито доступ до модульної онлайн-платформи SciVal (<https://bit.ly/36pcOwc>), доступ до ресурсів видавництва Bentham Science (<https://bit.ly/3xuy5BP>), платформи Edanz (<https://bit.ly/3xzzi1mv>). Навчально-методичне забезпечення ОП складається з робочих програм, методичних рекомендацій тощо, які розглянуті та схвалені, та розміщені у відкритому доступі у ВНС (vns.lpnu.ua). На базі бібліотеки є читальна зала та робочі місця для здобувачів, обладнані комп'ютерами та доступом до мережі Інтернет. Навчально-методичне забезпечення відповідає ліцензійним умовам, доступне у друкованому вигляді на кафедрі та частково в електронному вигляді у каталозі бібліотеки, але з доступом тільки через локальну мережу Університету. Також в навч. процесі активно використовуються технології дистанційного навчання на основі навчальної платформи Moodle Фінансове забезпечення ОП «Економіка» формується за рахунок бюджетних асигнувань. Під час зустрічі з керівництвом закладу представники даної фокус-групи запевнили, що фінансових ресурсів достатньо для забезпечення даної ОП (зустріч 2 з адміністрацією ЗВО). Під час огляду матеріально-технічної бази, ЕГ засвідчила, що аудиторії, у яких навчаються здобувачі, мають достатні умови для досягнення визначених ОП цілей та ПРН.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

В ході відео-конференцій з академічним персоналом, здобувачами вищої освіти, випускниками було підтверджено, що ЗВО забезпечує безоплатний доступ до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, які потрібні для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах ОП (зустріч 3 зі здобувачами ВО, зустріч 4 з викладацьким складом, зустріч 7 з випускниками). В корпусах та гуртожитках є безкоштовний бездротовий доступ до мережі Інтернет. Здобувачі ВО та викладачі мають вільний доступ до електронного репозитарію та фондів бібліотеки. Вони також безоплатно користуються послугами спортивних, культурно-освітніх та інших підрозділів ЗВО. Під час онлайн огляду ЕГ визначила, що наявна інфраструктура та матеріально-технічна база НУ «Львівська Політехніка» дає змогу в повній мірі задовольнити потреби та інтереси здобувачів ВО. Здобувачі ВО та викладачі мають відкритий доступ до наукової інформації ЗВО, безкоштовний доступ до наукометричних баз даних Web of Science та Scopus. Під час зустрічі із НПП та здобувачами ВО (зустрічі зі 4) ЕГ запевнили, що здобувачам ВО, які навчаються в НУ «Львівська Політехніка», надається можливість публікацій у наукових журналах: «Economics, Entrepreneurship, Management» – наукове фахове видання з питань економіки (<https://bit.ly/37Xkq9J>), «Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку» – наукове фахове видання з питань економіки (<https://bit.ly/3xvBAFa>), збірник наукових праць «Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: «Проблеми економіки та управління» – наукове фахове видання з економіки (<https://bit.ly/3xAwoRq>). Здобувачам ВО та викладачам надається вільний доступ до сервісу перевірки текстів на наявність плагіату за допомогою Інтернет-сервісів, використання яких регламентується відповідними наказами та угодами університету, зокрема, сервісів Unicheck (<https://unicheck.com>), StrikePlagiarism (<http://strikeplagiarism.com>).

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

В НУ «Львівська політехніка», функціонує відділ охорони праці, який виконує роботу з контролю за станом охорони праці у підрозділах Університету спільно з комісією з охорони праці профкому університету і громадськими інспекторами з охорони праці. В НУ «Львівська політехніка» проходять заходи, присвячені розгляду питань безпеки та гігієни праці. Було зазначено, що у 2020 році вже втретє відбувся форум охорони праці стосовно впровадження ризик-орієнтованого підходу у системі безпеки і гігієни праці. Для здобувачів ВО створено якісно облаштований простір для виконання самостійної роботи, спілкування, проведення заходів. Представники студентського самоврядування під час співбесіди інформували про участь здобувачів ВО у культурно-масових та спортивних заходах, що відбувались до запровадження карантинних заходів (зустріч 5 з представниками студентського

самоврядування). ЕГ під час огляду матеріально-технічної бази у навчальному корпусі та гуртожитку було продемонстровано засоби протипожежної безпеки. У ЗВО на постійній основі проводять інструктажі з цивільного захисту, відповідно є розміщені плани евакуації. Значну увагу за освітнім середовищем здобувачів ВО приділяє призначений викладач-куратор, згідно з Положенням про викладача-куратора (<https://bit.ly/3jMXSL0>). На базі НУ «Львівська політехніка» є спортивна зала, спортивний майданчик, де здобувачі мають можливість займатися спортом. Під час зустрічі проректор з АГЧ зазначив, що у спортивній залі проводяться спортивні гуртки, які є безкоштовними для здобувачів ВО. Територія ЗВО та бібліотеки має свій Wi-fi з безкоштовним та відкритим доступом. Здобувачі ВО повідомили про наявність достатніх умов для задоволення їхніх освітніх і позаосвітніх потреб, інтересів, а також оцінили освітнє середовище як безпечне для їх життя і здоров'я (зустріч з зі здобувачами ОП). Зауважень і скарг ЕГ під час співбесід не висловлювалось.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

ЕГ переконалася під час зустрічей зі здобувачами ВО, НПП, представниками студентського самоврядування та представниками структурних підрозділів, що НУ «Львівська політехніка» забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку (зустрічі 3, 4, 7 і 10). Освітньо-інформаційна підтримка здобувачам ВО за ОП надається через комунікацію із гарантом ОП, викладачами, деканатом, у т.ч. засобами дистанційного навчання (Zoom, MOODLE). Інформування здобувачів ВО щодо організації освітнього процесу здійснюється шляхом оприлюднення всієї необхідної нормативної документації та інформаційних матеріалів на офіційному сайті Університету (<https://bit.ly/3vlsPvG>). Під час проведеного опитування (листопад-грудень 2021 р.) більшість опитаних здобувачів ВО висловили середній рівень задоволеності повнотою та доступністю інформаційного забезпечення - 87,13% (<https://bit.ly/3uLb3CN>). ЕГ встановила, що наразі на даній ОП освітній процес відбувається дистанційно. Здобувачі ВО мають доступ до бібліотечних фондів у електронному каталозі через зал електронних ресурсів та репозитарій наукових праць та наукометричних баз даних Web of Science та Scopus. Навчально-методичне забезпечення доступне у друкованому вигляді на кафедрі та в електронному вигляді розміщено у відкритому для здобувачів (vns.lpnu.ua). Питаннями підтримки здобувачів ВО займаються здебільшого куратори (<https://bit.ly/3KREFUK>), також в цьому беруть участь гарант ОП, викладачі та завідувач кафедри. У ЗВО діє відділ молодіжної політики та питань соціального розвитку, який координує діяльність структурних підрозділів, органів студентського самоврядування та співпрацює з громадськими організаціями та партіями у справах молодіжної політики та національно-громадянського виховання. Також, в НУ «Львівська політехніка» починає функціонувати Центр безоплатної правової та психологічної допомоги населенню НУ «Львівська політехніка» (<https://bit.ly/3vvsbdOw>). Механізмом соціальної підтримки здобувачів ВО у тому числі є представництво органів студентського самоврядування на всіх рівнях управління Університету.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

У НУ «Львівська політехніка» реалізація права на освіту особам з особливими освітніми потребами забезпечується в інклюзивних групах відповідно до Положення про організацію освітнього процесу (<https://bit.ly/382zsLq>). В НУ "Львівська політехніка" діє Служба доступності до можливостей навчання "Без обмежень" (<https://bit.ly/3xzkGWZ>), що є підрозділом Міжнародного центру професійного партнерства "Інтеграція" та мультидисциплінарна група з числа провідних фахівців ЗВО, що забезпечують супровід осіб з особливими потребами, здійснюють консультативну та освітню підтримку. Розвиток системи інклюзивних освітніх послуг в НУ «Львівська політехніка» здійснюється на основі регулярного оцінювання потреб, передусім потреб осіб з інвалідністю, хронічними захворюваннями та іншими особливими освітніми потребами, включно з потребами ветеранів війни, учасників бойових дій та членів їхніх сімей. ЕГ було надано відеоролик, в якому продемонстровано існування модульного пристрою за допомогою якого особа з вадами пересування може за допомогою пристрою та сторонньої особи піднятися по сходах центрального корпусу НУ «Львівська політехніка».

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політика та процедура врегулювання конфліктних ситуацій в НУ «Львівська політехніка» регламентується Правилами внутрішнього розпорядку (<https://bit.ly/36QwOrF>). Звернення до адміністрації можливе як особисте, так і шляхом подання письмових повідомлень через повідомлення на фізичну або електронну скриньку та регламентується затвердженим Порядком розгляду звернень студентів НУ «Львівська політехніка» (<https://bit.ly/3vNovW3>), або через звернення до Профкому студентів та аспірантів НУ «Львівська політехніка», деканату тощо. Політику і процедури врегулювання та запобігання конфліктних ситуацій у своїй діяльності академічна спільнота регулюється Положенням про Кодекс корпоративної культури Національного університету «Львівська політехніка» (<https://bit.ly/3Mfoq19>), Положенням про академічну доброчесність у Національному університеті «Львівська політехніка» (<https://bit.ly/3rxTyE4>). Згідно з опитування здобувачів ВО 86,2% опитаних

вказують, що їм відомі правила та процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗВО і ще 79,3 % ознайомлені з правилами та процедурами надання пропозицій та розгляду скарг від студентів (<https://bit.ly/zuLb3CN>). Під час зустрічей з фокус-групами, ЕГ запевнили, що впродовж навчання за ОП «Економіка» випадків виникнення конфліктних ситуацій зафіксовано не було. Доступність політики та процедур забезпечується шляхом розміщення відповідних Положень на офіційному сайті ЗВО (<https://bit.ly/3KUJdd8>) та регулярного інформування учасників освітнього процесу про всі можливі способи врегулювання конфліктів керівництвом НУ «Львівська політехніка» та його структурних підрозділів. Під час роботи у фокус-групах, ЕГ запевнили, що під час реалізації ОП конфліктних ситуацій не виникало.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси, а також навчально-методичне забезпечення ОП, які сприяють досягненню визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. 2. Інформацію стосовно можливостей участі в наукових заходах систематизовано та розміщено на сторінці «Портал можливостей». 3. Створено освітнє середовище яке забезпечує волонтерську допомогу з пересування для осіб із особливими освітніми потребами. В ЗВО функціонує служба доступності до можливостей навчання «Без обмежень» у складі Міжнародного центру «Інтеграція». 4. Успішно та результативно функціонує віртуальне освітнє середовище, яке надає можливості студентам для підтримки та розвитку їх індивідуальної освітньої траєкторії.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкі сторони 1. У НУ «Львівська Політехніка» низький рівень облаштування корпусів ЗВО спеціальним устаткуванням для здобувачів з особливими потребами. 2. Недостатньо організовані протиепідемічні заходи в навчальних корпусах та гуртожитках на період карантину у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19). Рекомендації: 1. забезпечити фізичний доступ для осіб з особливими потребами шляхом забезпечення доступності споруд та матеріально-технічної бази (підйомна платформа та ліфт для осіб з обмеженими фізичними можливостями, пандуси для в'їзду візків та поручні; облаштування ліфтів; облаштування пандусами, поручнями та світловими вимикачами на рівні доступу сидячої людини, а гуртожитки – спеціальними кімнатами (туалет, ванна облаштування спеціальними поручнями); 2. забезпечити необхідними засобами та обладнанням (безконтактними термометрами, дезінфекційними, в тому числі антисептичними засобами для обробки рук, засобами особистої гігієни та індивідуального захисту, в місцях загального користування встановити контейнери (урни) для засобів індивідуального захисту.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 7.2-7.6 і певну узгодженість за підкритерієм 7.1: фінансові та матеріально-технічні ресурси, інформаційне середовище достатні для забезпечення програмних результатів навчання на спеціальності 051«Економіка»; освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів. . ОП та освітня і наукова діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 7 з недоліками, що не є суттєвими. Виявлені недоліки можуть бути усунені найближчим часом.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

У НУ «Львівська політехніка» діє Положення про формування, затвердження та оновлення освітніх програм (Стандарт вищої освіти СВО ЛП 01.01., Наказ № 708-1-10 від 31 грудня 2018 р.) (<https://bit.ly/38Zmn5Y>), відповідно до якого передбачено поточний моніторинг, періодичний перегляд та оновлення ОП та систему внутрішніх стандартів забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти (<https://bit.ly/3Otcbmy>). Відповідно до Положення моніторинг ОП проводить науково-методична комісія спеціальності не рідше одного разу на рік. Під час дистанційних зустрічей із фокус-групами всі учасники навч. процесу засвідчили, що така практика застосовується на даній ОП. Так, напр., в результаті перегляду ОП відбувся у 2016 р. на засіданнях НМК спеціальності 051 (протокол

№ 4 від 14.11.2018; протокол № 4 від 13.01.2020) та засіданнях Вченої Ради ІНЕМ (протокол № 4 від 14.11.2018; протокол № 6 від 15.01.2020). У 2019 р. зміни в ОП полягали в узгодженні ОПП зі стандартом вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» для першого (бакалаврського) рівня (наказ МОН України від 13.11.2018р. №1244). Згідно витягу з протоколу кафедри для забезпечення належного формування ПРН9 в ОП було додано ОК2.1 «Національна економіка та її сталий розвиток», також відкориговані матриці (розділ 6 і 7) відповідно до переліку ЗК, ФК та ПРН у стандарті. У 2019 р. до складу робочої групи з розроблення ОП-2020 введено представника стейкхолдерів Гришко В.А. (директор ТзОВ «ВАМИР-ГАЛ») та студентку 3-го курсу курсу Бреньо А. На підставі розпорядження НУ «Львівська політехніка» №77 від 11.11.2019 р. (п.8 Додатку) було зменшено кількість ОК у семестрі до шести і відповідно збільшено обсяг кредитів ЄКТС для окремих з них, а також змінено назви курсових проєктів (робіт) на ідентичні з навч. дисципліною. Назву ОК2.9 «Економіко-статистичне моделювання і прогнозування» змінено на «Економічне прогнозування» з відповідною зміною назви курсового проєкту. За ініціативою завідувача кафедри економіки підприємства та інвестицій, проф. Козика В.В. на засіданні кафедри (протокол №3 від 02.10.2020 р.) було розглянуто питання про необхідність відкриття на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти ОП «Економіка бізнесу» замість ОП «Економіка» та впровадження її у навч. процес у 2021 році. У 2021 р. було здійснено набір здобувачів ВО на ОП «Економіка бізнесу». ЕГ на зустрічі із групою забезпечення та групою розробки ОП (зустріч 12) було з'ясовано, що регулярний моніторинг та удосконалення ОП проводиться для забезпечення відповідності встановленим цілям діяльності, а також виходячи із потреб здобувачів ВО згідно з опитуванням, керівником групи забезпечення спеціальності, який залучає її членів та здобувачів ВО та інших стейкхолдерів (роботодавців).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Відповідно до пунктів 2.2.1, 3.1 та 3.4 Положення про формування, затвердження та оновлення освітніх програм (<https://bit.ly/38Zmn5Y>) у НУ «Львівська політехніка» розгляд проєкту ОП відбувається на науково-методичній та вченій радах інституту та університету, до складу яких входять представники здобувачів ВО (<https://bit.ly/3vQf3Be>). Під дистанційного інтерв'ювання здобувачів ВО та членів студентського самоврядування учасники освітнього процесу запевнили, що беруть активну участь у обговоренні та вирішенні питань щодо удосконалення освітнього процесу та перегляду ОП. Також варто відзначити, що можливим покращенням може стати посилення механізмів анонімного опитування та аналіз їх результатів під час моніторингу освітнього процесу в цілому та оновлення ОП зокрема. Таким чином, ЕГ дійшла висновку, що здобувачі ВО безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду ОП. Згідно з опитуванням здобувачів ОП «Економіка», більшість хотіли б додатково навчатися на сертифікованих безкоштовних курсах, зокрема: з комп'ютерних технологій в економіці – 86,21%, іноземної мови – 68,97%, практичної психології управління – 41,38%, розвитку креативного мислення – 24,14%, педагогічної майстерності – 17,24%. Усі опитані студенти зацікавлені в участі у програмах академічної мобільності, з них: 41,38% - у ЗВО закордоном; 58,62% хотіли б навчатись за програмою подвійного диплому. 75,86% опитаних бажають, щоб елементи практичної підготовки здобувачів здійснювались у формі співпраці з конкретними суб'єктами економічної діяльності в межах вивчення окремих ОК (<https://bit.ly/3uLb3CN>). Під час зустрічі, здобувачі ВО, НПП, роботодавці та інші стейкхолдери підтвердили зацікавленість до розробки та внесення змін до ОП (зустріч 3 із здобувачами, зустріч 4 з викладацьким складом, зустріч 8 з роботодавцями). Під час зустрічі здобувачі ВО та представники наукового товариства було відзначено, що в цілому їх влаштовує представлена ОП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Під час відео-конференції із роботодавцями (зустріч 8) було з'ясовано, що ЗВО залучає їх до удосконалення ОП та вони мають пропозиції і зацікавлені в удосконаленні ОП. Так, зокрема фінансовий директор ТзОВ «Вамир-Гал» Гришко В. А. зазначила, що була залучена до навч.о процесу та надає пропозиції щодо створення робочої групи для розв'язання комплексних міждисциплінарних задач із залученням експертів різних галузей, а також запропонувала налагоджувати зовнішні комунікації та використовувати можливості співпраці місцевих територіальних громад і суб'єктів підприємницької діяльності. Директор ТзОВ «Техексперт-Захід» Кіндзера Р. П. запропонував врахувати досягнення таких фахових компетентностей, як здатність до пошуку та використання джерел фінансування програм розвитку підприємства та здатність до розроблення механізмів імплементації кращих зарубіжних практик розвитку підприємницької діяльності. Представники наукової спільноти та роботодавці залучені у якості членів атестаційних комісій. Голова правління об'єднання «Львівоблагропромбуд», директор ТзОВ «Облагробуд-Львів Галайко Р. Й. зазначив, що співпраця здійснюється згідно договору про співпрацю з ЗВО. ЕГ отримала підтвердження під час відео конференції із адміністративним персоналом (зустріч 9 із адміністративним персоналом та допоміжними (сервісними) структурними підрозділами), що відділом внутрішнього аудиту і контролю якості освітньої діяльності в період проходження заходу «Ярмарок кар'єри у Львівській політехніці в режимі онлайн» (<https://bit.ly/3Ohg25Q>) та у разі потреби збираються анкети, які в подальшому узагальнюються з метою оцінки якості та удосконалення ОП. Також роботодавці виявили потребу у збільшенні навч. дисциплін, що спрямовані на вивчення сучасних інформаційних систем та програм обліку і оподаткування, тому це було враховано в ОП, таким чином ЗВО відреагувало на пропозицію. Роботодавці залучаються до освітнього процесу (проведення курсів, семінарів, тренінгів тощо), завдяки постійному зв'язку з кафедрою, у роботодавців не виникає проблем щодо участі в реалізації ОП. На офіційному сайті ЗВО роботодавці можуть надати пропозиції (<https://cutt.ly/5OdPQCl>), а також пройти анкетування

(<https://cutt.ly/tOdMgel>). Роботодавці залучаються до освітнього процесу шляхом внесення пропозицій щодо введення окремих ОК (зокрема, за їх рекомендацією введено ОК «Соціально-економічний розвиток регіону» та «Системи управління бізнес-процесами»), удосконалення їх структури, проведення лекцій та практичних занять як в університеті, так і на підприємствах (<https://bit.ly/3KUGKzo>); (<https://bit.ly/3OgDdxk>). Фахівці-практики беруть участь в обговоренні та розгляді навчально-методичних матеріалів, програми практики, забезпечують здобувачів ВО базами проходження практики та матеріалами для виконання бакалаврської кваліфікаційної роботи.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

В ЗВО та Інституті економіки і менеджменту проводиться регулярний збір і обробка інформації стосовно кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників. Відповідно до Наказу ректора від 12.06.2018 р. № 320-1-03 «Про формування списків випускників», кафедра економіки підприємства та інвестицій веде журнал обліку випускників з їх контактної інформацією. Зведені дані з цього питання розглядаються на засіданні Вченої ради НУ «Львівська політехніка». У ЗВО є злагоджена система отримання інформації щодо кар'єрного росту випускників. Відповідальним структурним підрозділом моніторинг професійної траєкторії випускників та підтримки зв'язків є відділ працевлаштування та зв'язків з виробництвом. Головна мета відділу здійснити первинний моніторинг першого робочого місця випускників та запропонувати їм вакансії на реальних виробництвах та компаніях на момент завершення навчання. Також відділ акумулює пропозиції роботодавців щодо вакансій (повна та часткова зайнятість), пропозиції про стажування, тощо. Інформація розміщується на сайті ЗВО на сторінці відділу працевлаштування у відповідному розділі (<https://bit.ly/3vpi6QH>). Також у ЗВО функціонує Асоціація випускників Львівської політехніки (<https://cutt.ly/XOdDDPg>), яка забезпечує продовження комунікації випускників з Університетом. Типовими траєкторіями працевлаштування випускників ОП «Економіка» першого рівня є широкий спектр професій і посад у сфері аналізу, планування та контролю діяльності економічних суб'єктів з відповідним кар'єрним зростанням.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

ЗВО розроблено Положення про організацію контролю якості освітнього процесу та підготовки фахівців НУ «Львівська політехніка» (Стандарт вищої освіти СВО ЛП 03.12., Наказ № 27-1-10 від 23 січня 2019 р.) (<https://bit.ly/37H1LZG>). Внутрішній контроль якості освітнього процесу та підготовки фахівців в НУ «Львівська політехніка» є комплексним та охоплює: контроль якості організації освітнього процесу; контроль якості викладання; контроль якості результатів навчання; контроль кадрового та матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу. З липня 2020 р. в Університеті створено Центр забезпечення якості освіти (<https://bit.ly/3rWfrNo>), одними із функціональних обов'язків якого є моніторинг результатів зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, отриманих під час акредитаційних експертиз ОП ЗВО різних рівнів вищої освіти та розроблення пропозиції, з урахуванням рекомендацій ЕГ та ГЕР, щодо удосконалення забезпечення якості як ОП, так і освітньої діяльності в цілому. Представники Центр забезпечення якості освіти ЗВО перевіряють, надають консультації для належної організації процедур, які реалізуються на кафедрі економіки та за які вони несуть відповідальність, а саме: організація, матеріальне та методичне забезпечення освітнього процесу, залучення НПП тощо. Моніторинг ОП здійснюється системно. Кожного року проводиться 1-2 спеціалізованих опитування (<https://bit.ly/3JPyHT3>). За результатами аналізу відомостей про самоаналіз та дистанційного інтерв'ювання фокус-груп, ЕГ має засвідчити наявність у НУ «Львівська політехніка» сертифікації системи управління якістю освіти за стандартом ISO 9001:2015 (<https://bit.ly/3EkkIn8>) та сертифікати на сторінці Системи управління якістю освіти (<https://bit.ly/3uOWcar>). Порядок робіт та заходів із вдосконалення роботи системи управління якістю освітньої діяльності у ЗВО визначається Тимчасовим положенням про Центр забезпечення якості освіти (<https://bit.ly/3KmwOxx>). Також відповідний розділ веб-сайту ЗВО надає можливість переглянути на надіслати пропозиції, щодо удосконалення процесів та процедур системи внутрішнього забезпечення якості освіти (<https://bit.ly/3JX6oSQ>). Відділ забезпечення якості освіти також тісно співпрацює із представниками самоврядування та академічним персоналом як на рівні ЗВО в цілому, так і на рівні інститутів, зокрема, що було підтверджено під час дистанційних зустрічей керівником відділу Шуляром Р. В. та представниками самоврядування та професорсько-викладацьким складом (зустріч 9 із адміністративним персоналом та допоміжними (сервісними) структурними підрозділами; зустріч 5 з представниками студентського самоврядування; зустріч 4 з викладацьким складом).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація даної ОП проводиться вперше (первинна акредитація). Результатів зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, які беруться до уваги під час удосконалення ОП, в тому числі зауважень та пропозицій, сформульованих під час попередніх акредитацій, наразі немає. За результатами зовнішнього забезпечення якості вищої освіти враховано пропозиції та зауваження експертних висновків при акредитації інших ОП ЗВО, зокрема:

згідно із рекомендаціями ЕГ та ГЕР протягом 2019-2021 років в Університеті розроблено та затверджено такі документи: Порядок визнання у НУ "Львівська політехніка" результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті (<https://bit.ly/37WonLw>); Положення про гарантів освітніх програм у НУ "Львівська політехніка" (<https://bit.ly/3ydhWPF>); Порядок розгляду звернень студентів НУ "Львівська політехніка" (<https://bit.ly/3vNovW3>); Положення про Кодекс корпоративної культури НУ "Львівська політехніка" (<https://bit.ly/3Mfoq19>); удосконалено Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників НУ "Львівська політехніка" (<https://bit.ly/37WHJjY>); упорядковано розміщення інформації про ОП та силабуси ОК на сайті ЗВО, розроблено спеціальну форму для подачі пропозицій та рекомендацій стейкхолдерами на проекти ОП тощо. Також було враховано рекомендації, сформовані в результаті акредитації інших ОП, зокрема: уточнено розподіл компетентностей і ПРП між ОК та усунуено дублювання вмісту окремих ОК.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

У НУ "Львівська політехніка" визначено місію, цілі та стратегічні напрями у сфері якості освіти щодо забезпечення якості освітніх послуг (<https://bit.ly/3vTKVfo>). Відповідно до Положення про систему управління якістю НУ «Львівська політехніка» (<https://bit.ly/3uNXrGU>) раз на рік в ЗВО формується група аудиту для проведення внутрішнього аудиту системи управління якістю. Керівництво ЗВО використовує різні методики (як зазначалося, напр., SWOT-аналіз) для дослідження функціонування системи управління якістю: досліджує та визначає зовнішні і внутрішні чинники, що впливають на діяльність, нові напрями стратегічного розвитку та їх вплив на досягнення результатів функціонування системи, переваги та недоліки, ризики та перспективи. НУ «Львівська політехніка», що стимулює підвищувати свої показники якості. ЕГ під час зустрічей з відповідним фокус-групами підтвердила інтерес академічної спільноти до здійснення імплементації культури якості до всіх процесів освітньої діяльності. Учасники академічної спільноти кафедри залучені до процедури внутрішнього забезпечення якості освітніх програм. ОП складається, затверджується і періодично переглядається з урахуванням сучасних тенденцій, носіями яких є провідні університети світу. ЕГ під час онлайн зустрічі з гарантом (зустріч 1), НПП (зустріч 4), адміністративним персоналом (зустріч 10), директором Центру забезпечення якості освіти (Шуляр Р.) дійшла висновку про повне розуміння сутності процедур внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та підтримку цих процесів з боку всіх учасників освітнього процесу у ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

1. ЗВО виробило відповідну політику, яка є публічною і базується на системі забезпечення якості вищої освіти, яка складається з трьох рівнів – університетського, інститутського та кафедрального та Положення про систему управління якістю НУ «Львівська політехніка». 2. Кафедра економіки підприємства та інвестицій здійснює постійний та системний внутрішній аудит ОП «Економіка» двічі на рік 3. Кафедра економіки підприємства та інвестицій проводить опитування та бесіди зі здобувачами, підтримує тісний зв'язок (формальний та неформальний) з випускниками. Існує чітка система координації з питань забезпечення якості.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

1. Відсутність комунікації з представниками студентського самоврядування та представниками Наукового товариства та студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених ІНЕМ, низька їх залученість до процесів забезпечення якості вищої освіти у ЗВО. 2. Відсутність у вільному доступі відгуків (рецензій) на ОП від роботодавців або академічної спільноти. Рекомендація: 1. посилити взаємодії та залучення представників Наукового товариства та студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених ІНЕМ щодо участі в перегляді, обговоренні ОП; 2. розмістити на сайті ЗВО або кафедри економіки підприємства та інвестицій відгуки (рецензії) на ОП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ЕГ дійшла висновку, що ОП має значний рівень узгодженості з підкритеріями 8.1 - 8.7. та відповідає рівню В. Сильними сторонами, що зумовлюють відповідність рівню В є врахування досвіду зовнішніх акредитацій у ЗВО, підтримка партнерських відносин зі роботодавцями, проведення внутрішнього аудиту системи управління якістю в

Університеті, наявність нормативних документів, що повністю забезпечують процеси та процедури в системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Слабкими сторонами визначено недостатній рівень комунікації з студентським самоврядуванням, відсутні у вільному доступі на сайті ЗВО чи кафедри відгуків (рецензій) від роботодавців або академічної спільноти на ОП. ОП та освітня діяльність за цією програмою відповідають Критерію 8 з невеликими, що не є суттєвими. Недоліки можуть бути усунені найближчим часом.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО права та обов'язки учасників освітнього процесу встановлені та регулюються наступними документами: Статут університету (<https://bit.ly/3KOpk01>), Положення про кодекс корпоративної культури національного університету "Львівська Політехніка" (<https://bit.ly/3EMyZOE>), Положення про організацію освітнього процесу в національному університеті "Львівська Політехніка" (<https://bit.ly/3Kehnr9>), Положення про студентське самоврядування національного університету "Львівська Політехніка" (<https://bit.ly/3EVVj3h>), Порядок вибору навчальних дисциплін студентами національного університету "Львівська Політехніка" (<https://bit.ly/3K773kw>), порядок організації навчання студентів за індивідуальними графіками (<https://bit.ly/38mA12v>), Колективний договір національного університету "Львівська Політехніка" на 2021-2024 роки (<https://bit.ly/3EL2hZ5>), та іншими документами, що розміщені на сайті університету у вільному доступі. Правила та обов'язки є чіткими та зрозумілими. В ході зустрічей було з'ясовано, що крім стандартних заходів з освітлення прав та обов'язків здобувачів ВО, було введено ОК "Вступ до фаху", у якому детально розглядаються права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. ЕГ дійшла висновку, що все вищезазначене сприяло високому ступеню ознайомленості учасників освітнього процесу з правами та обов'язками.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

З метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін ЗВО публікує ОП на офіційному веб-сайті (<https://bit.ly/3v1v2XO>). Для ОП, що акредитується доступні програми: ОПП-2016 (<https://bit.ly/3OBVyVC>), ОПП-2018 (<https://bit.ly/3KcleVx>), ОПП-2020 (<https://bit.ly/3EiAleJ>). Також у вільному доступі відомості про самооцінювання (<https://bit.ly/3v1v2XO>). Стейкхолдери можуть внести свої зауваження та пропозиції у спеціальній формі розміщеній на сайті (<https://bit.ly/3v1v2XO>), а також на електронну пошту гаранта ОП. ЕГ звернула увагу на те, що стейкхолдери не мають доступу до перегляду вже внесених зауважень та пропозицій та резолюцій щодо прийняття і відхилення внесених пропозицій та зауважень, експертній групі також не було надано доступу до результатів даної активності. ЗВО проводиться робота з роботодавцями у вигляді круглих столів та особистих консультацій, так на зустрічі з роботодавцями (зустріч 8) Сидоровський В. М. відмітив, що його установою вносилися пропозиції щодо змін у ОК, які було в подальшому враховано в ОП. Для збільшення прозорості та відкритості розробки та удосконалення ОП, ЗВО пропонується оприлюднювати внесені пропозиції та зауваження стейкхолдерів у відкритому доступі на офіційних сайтах.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ЗВО розміщує достовірну інформацію на сайті університету (<https://bit.ly/3v1v2XO>) та кафедри (<https://bit.ly/3LdNMPV>), де відображаються цілі програми, робочі програми навч. дисциплін. У ході спілкування ЕГ із стейкхолдерами, було визначено, що обсяг оприлюдненої інформації є достатнім для інформування абітурієнтів, здобувачів ВО, роботодавців. ЕГ відзначено наповненість інформаційних ресурсів ЗВО та повноту представлення основної інформації.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

1. На ОП за допомогою ОК "Вступ до фаху" повною мірою забезпечується донесення та закріплення знань, щодо прав і обов'язків здобувачів ВО, а також принципів академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

1. Відсутність у відкритому доступі інформації щодо пропозиції та зауваження стейкхолдерів щодо розробки і удосконалення ОП Рекомендації: 1. Регулярно оприлюднювати внесені пропозиції та зауваження стейкхолдерів щодо розробки та вдосконалення ОП у відкритому доступі на офіційних сайтах.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Освітня програма має значний рівень узгодженості за підкритеріями 9.1 і 9.3 (в ЗВО наявні чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу та послідовно доводяться до їх відома; проекти ОП, зміни до неї оприлюднюються на офіційному сайті ЗВО, існує механізм у вигляді форми зворотнього зв'язку для подачі пропозицій та обговорення змін) та достатньо високою мірою узгоджена за підкритеріями 9.2 (у відкритому доступі не представлено внесені пропозиції та зауваження стейкхолдерів щодо розробки та удосконалення ОП). Застосування цілісного підходу в оцінюванні виявлених фактів і доказів та їх контексту дозволило встановити, що освітня діяльність за програмою "Економіка" першого рівня загалом відповідає Критерію 9 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

ЕГ відзначає конструктивний підхід та ефективну комунікацію адміністрації ЗВО та гаранта ОП з експертами.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B

Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Пушкар Тетяна Андріївна

Члени експертної групи

Андрющенко Катерина Анаітоліївна

Зима Віталій Миколайович